**Pe cat de greu e vantul**
**A patra povestire din Somnul Sangelui – Serge Brussolo**

Era o galerie vitrată, ca un şarpe lung de sticlă între masele moi ale dunelor ce mărgineau plaja. Lui Elsy îi plăcea să se plimbe prin acel intestin de plexiglas, pe care în unele locuri nisipul îl acoperea complet. O domina strania impresie de a se plimba prin interiorul unui gigantic boa transparent, iar atunci îi plăcea să-şi lase spiritul să vagabondeze, închipuindu-se victimă a unei îngurgitări monstruoase, condamnată să înşele, prin hoinăreală, aşteptarea unei digestii definitive. Da, lui Elsy îi plăcea tunelul lung de sticlă pe care-l alcătuiau atelierele artiştilor, construite unele în continuarea altora, precum celulele cine ştie cărei închisori pentru esteţi. Paşii ei răsunau sub bolta zgâriată de ghearele ploii, ale vântului şi nisipului, detaşându-se net într-o tăcere pe care n-o tulbura nici o lovitură de ciocan, nici o discuţie între creatori şi modele, maeştri şi discipoli... În prezent, sălile erau goale aproape în totalitate şi, chiar închiriindu-le pentru o coajă de pâine, municipalităţii îi era foarte greu să găsească amatori.
„Marea urcă în fiecare an tot mai mult, afirmau ziarele, valurile rod litoralul. Plajele se retrag."
Probabil era adevărat, dar lui Elsy puţin îi păsa. De altfel, nu-i displăcea să-şi imagineze veranda prinsă sub valuri ca un submarin eşuat, suscitând curiozitatea peştilor şi a micilor sepii albastre care forfoteau în lungul litoralului. Nu ajungea să vadă scufundarea coastei ca pe o catastrofă. „Ţara se înclină!" se spunea cu expresii sentenţioase în cafenelele ce mărgineau pieţele. Această formulă o sedusese şi începuse imediat să-şi reprezinte continentul ca pe o corabie a cărei pupa lua apă şi care-şi îndreaptă încet etrava spre cer, după un unghi din ce în ce mai apropiat de cel drept.
- Creşterea apelor i-a alungat pe plimbăreţi şi artişti! Îi destăinuise portarul clădirii, la sosire. Înainte, seara mai ales, nu mai terminam de măturat hârtiile şi cornetele de îngheţată turtite. Nu că arta ar fi pasionat mulţimile, ei aş! Da' trebuie s-o spunem - cu respectul cuvenit, m'dame - se găseau totdeauna una, două fete-

n pielea goală care pozau şi chestia asta, asta atrăgea tineretul.
Îi întinsese cheia cu o mutră ironică, adăugând printre dinţi:
- ...In orice caz, dacă vreţi să schimbaţi studioul, nu vă jenaţi! Nu de loc ducem lipsă!
În momentul când se angaja în galerie, ieşise pentru o ultimă oară din gheretă, ca să strige:
- Vă previn! Nu veniţi la mine să vă daţi cu presupusu' despre murdăria geamurilor şi a cupolei care-i practic acoperită de găinaţu' pescăruşilor ălora nenorociţi! Nu mai curăţ nimic, de când nu mai trimite primăria notă de servicii.
Şi dispăruse în fortăreaţa lui, bombănind ceva în legătură cu „o corabie la care n-are nici un rost să-i cârpeşti puntea când tot se scufundă". Elsy abandonase cheia în prima scrumieră ieşită în cale. În orice caz, atelierele erau deschise, căscate s-ar fi putut spune, şi se distrase îndelung plimbându-se pe planşeele presărate cu tuburi de vopsea călcate în picioare, vomându-şi măruntaiele roşii, albastre, verzi, în serpentine lungi, acum uscate. Împinsese perversitatea chiar până la a strivi sub călcâi cilindrii încă intacţi, pătând solul şi propriile-i încălţări şi glezne cu deflagraţii moi de albastru de Prusia, roz tyrian sau pământ de Sienna ars. Sărise astfel dintr-o cameră în alta, jalonându-şi vizita cu pete multicolore lăsate de sub tălpi, cum visase întotdeauna să facă, în fantasmele copilăriei. Majoritatea sălilor prezentau acelaşi aspect de capharnaum, juxtapunând tablouri de o perfecţiune desăvârşită cu semnele manifeste ale unui lasă-mă-să-te-las din ce în ce mai mare. Colo, se găsea o pânză ce fusese instalată de-a latul unui pat, astfel ca maestrul să poată picta fără a ieşi din aşternut. Acum, petele de coloranţi, mânjelile de ketchup, cutiile de bere goale îndesate sub pernă şi resturile unui hamburger, cu cartofi prăjiţi şi ceapă, eşuat între faldurile unei cuverturi se etalau ca tot atâtea hieroglife rezumând viaţa defunctului pe un sarcofag egiptean, în alte locuri, manifestări scatologice evidente păreau să mărturisească o regresie mintală şi corporală neliniştitoare. Parcurgând acest câmp de luptă al artei, Elsy se întreba dacă ascensiunea apelor era într-adevăr singurul şi unicul motiv al exodului care transformase galeria în deşert sau dacă artiştii, reuniţi aici ca într-un lagăr de detenţie, fugiseră definitiv de acest colcăit întunecat ce se înfunda în adâncurile lor înşişi şi a cărui fiecare operă reuşită îi apropia puţin mai mult, ca pe nişte

incurabili cărora fiecare analiză vine să le confirme evoluţia tumorii maligne care-i devorează.
- Arta e o maladie, avea obiceiul să repete un pictor orb de care Elsy fusese îndrăgostită cu câţiva ani în urmă. La fel ca boala, îi e impusă omului din afară. Ca boala, provoacă suferinţe. Se trăieşte cu arta ca şi cu o tumoră care adoarme sau se trezeşte. De la început se ştie că n-ai să te debarasezi niciodată de ea şi că singura speranţă pe care o poţi avea este aceea de a suferi mai puţin. Atâta tot.
- Dar creaţia? Îndrăznise Elsy.
- Creaţia? Nu e decât mijlocul de a compensa ceea ce distruge arta zi de zi în dumneata. O transfuzie după hemoragie, dar totul se strică în ziua când încep să fie mai multe hemoragii decât transfuzii...

Astfel, pierdută undeva în inima galeriei, ea însăşi pe jumătate digerată de către dune şi mare, Elsy se simţea bine.
Uneori, se gândea la colegele ei de la agenţia MacFloyd , gătite în mătăsuri şi caşmir, cu părul ţeapăn sub lacul coafurilor, discutând cu o voce zaharisită, dar nemiloasă detaliile unui contract, modalităţile unui avans asupra drepturilor, ale unui transfer de fonduri. Cu două luni în urmă, purta aceeaşi uniformă, executa acelaşi dans... Din perspectiva timpului, acum situaţia i se părea puţin cam ireală.
Totuşi, fusese una dintre cele mai îndârjite. „O maniacă a promovării", cum spunea Jean, seara în fundul patului, cu o mutră atât invidioasă, cât şi rea. (După care stingea lumina şi o înşfăca de şolduri ,,ca să-i arate el ei cine rămânea stăpânul" !) Toate acestea erau acum departe, atât de departe...
Îi era cum nu se poate mai greu să se pătrundă de evidenţa faptului că încă mai făcea parte din echipa directoare a lui Grand MacFloyd , de la marea agenţie MacFloyd - Tranzacţii artistice de tot felul. Ani de muncă, negocieri nebuneşti în tete-â-tete cu producătorii, regizorii, artiştii virtuoşi, machiozele vedete, inginerii de sunet megalomani, luminiştii demenţi, se contractau într-un vârtej de chipuri şi cifre anonime.
Nu, totul începuse cu Nellie Armstrong. Ideea părea absurdă şi totuşi... Cine-ar fi putut să creadă?...
În perioada când Elsy îşi termina lucrarea de licenţă în istoria artei

şi brevetul de negociatoare artistică, Nellie Armstrong făcea deja parte din marele batalion al uitaţilor, era o has-been, o marginală supradotată care, în chip ciudat, nu ştiuse niciodată să-şi croiască drum prin jungla pieţelor mondiale de artă. Nici un agent profesional nu-i reţinuse, măcar, numele. Naşterea ei flamboiantă fusese urmată de o noapte compactă asupra căreia se căzuse de acord că nu ameninţa să se sfârşească.

Era unul dintre acele fenomene cum se produc numai câte două într-un secol: se ilustrase imediat prin creaţii remarcabile, stupefiind criticii, apoi, în mod bizar, după un oarecare timp, încetase orice producţie. Printr-un proces ineluctabil, galeriile nu mai prezentaseră nici o operă de-a ei şi numele îi dispăruse din cataloage. Lumea se gândise, desigur, la unul dintr-acele talente fugare capabile

să-şi ardă în două-trei construcţii majore tot potenţialul creator, la un geniu dintr-acelea efemere care ating absolutul din prima încercare şi apoi se zbârcesc în tot restul vieţii, golite, secate, disperat de sterile. Totuşi, Elsy putuse constata că la agenţia MacFloyd , Nellie Armstrong se bucura întotdeauna de un anume prestigiu, iar contabilitatea continua să facă să-i parvină cecuri lunare...

- Dar e stupid! Observase ea, această femeie de treabă n-a vândut nici n-a creat nimic de ani de zile, de ce aceste vărsăminte? Il şantajează pe patron sau ce?

Secretara pufnise în râs şi ridicase din umeri în semn că nu ştia. MacFloyd nu avea totuşi reputaţia de a fi un mecena, era un bătrânel scund şi chel, cu profil tăios. De îndată ce un artist înceta să mai reprezinte pentru el o valoare comercială, contractul său dispărea cu prima ocazie între fălcile tocătorului mecanic. Elsy îl văzuse împingând la sinucidere doi tineri pictori ale căror opere, considerate prea ermetice de către critica specializată, bătuseră toate recordurile de nevânzare. „N-a făcut nimic pentru ei!" spunea ea adesea, când era sigură că n-o putea auzi nimeni. „E exact ca şi cum le-ar fi tras cu mâna lui un glonţ în cap!"

MacFloyd vindea arta cum vând alţii oţelul sau turbinele răcitoarelor nucleare, cuvintele „altruism", „bunăvoinţă" sau „dezinteres" reprezentau pentru el tot atâtea obscenităţi; niciodată Elsy nu-l văzuse consimţind la un avans pe drepturi fără a fi deja sigur de puterea monetară a achiziţiei pe lângă marile

trusturi artistice mondiale contra unor sume fabuloase din care creatorul nu aduna decât câteva firimituri fără importanţă.
Aşadar, acesta era omul care-i trimitea în fiecare lună câte un cec substanţial lui Nellie Armstrong, fără nimic în schimb, şi încă de ani de zile! Nu reuşea să înţeleagă!
Odată, învinsă de curiozitate, profitând de absenţa secretarei contabile, ceruse ordinatorului releveul complet al vărsămintelor. Listingul pe care-l smulsese apoi din aparat îi tăiase răsuflarea: viramentele bancare se eşalonau pe zece ani!
Aşadar, de zece ani, Nellie Armstrong trăia pe spezele patronului ei, fără a fi dat niciodată cel mai mic semn de a-şi relua activitatea creatoare de odinioară!
Era o nebunie...
Din ce în ce mai intrigată, alergase la arhive să-şi procure dosarul de presă al lui Nellie. Era subţire, cele două-trei benzi magnetice pe care le-a putut asculta nu-i ofereau decât foarte puţine indicaţii asupra personajului.
Revenea de la Londra, unde fusese să negocieze drepturile de adaptare cinematografică ale unui best-seller, când MacFloyd o chemase în biroul lui. Nu se ridicase, nu-i strânsese mâna.
- Opriţi tot ceea ce lucraţi în prezent, aruncă el pe un ton îngheţat. Începând din momentul de faţă, nu vă mai ocupaţi decât de dosarul Armstrong. Veţi avea credit nelimitat. Supuneţi-vă capriciilor ei, cumpăraţi-i un blockhaus dacă vi-l cere. Refaceţi-vă nasul şi sânii, dacă aşa vrea ea. Instigaţi o revoluţie sau prostituaţi-vă dacă asta e dorinţa ei de moment, dar urmăriţi-o ca propria ei umbră, s-a-nţeles? Luaţi legătura cu ea cât mai rapid posibil, dejucaţi orice filaj gazetăresc, nu mă contactaţi înainte de a v-o fi cerut ea. Fără scrisori părinţilor, prietenilor sau amanţilor, nimic care să le permită unor eventuali scormonitori să vă găsească. În hoteluri, folosiţi acte false, nu vă înscrieţi nicăieri cu numele adevărate, evitaţi locurile frecventate. Deveniţi INVIZIBILE!
Elsy tuşi mărunt, ostentativ.
- Inainte de a merge să-mi cumpăr un colt şi o teacă, pot să ştiu şi eu ce a inventat cucoana asta?
MacFloyd nu râse.
- Ascultă, Willoc, scandase el cu glas foarte scăzut, eşti o fată de ispravă, descurcăreaţă. Poţi rămâne foarte mult timp în casa asta,

dacă faci un minimum de treburi. Îmi trebuie brevetul lui Armstrong. E la fel de important şi de lucrativ ca invenţia cinematografului sau a discului microsilon, o ştiu, de zece ani îi urmăresc lucrările! E gata să termine, serveşte-i drept paravan dacă trebuie, dar convinge-o să semneze cu grupul nostru. Înţeles? Dacă dai greş, să nu te mai prezinţi aici niciodată. Schimbă ţara, culoarea pielii, a sexului la nevoie, dar nu te sfătuiesc să-mi mai apari vreodată-n drum...
Ieşi din cameră, flatată şi înfricoşată în acelaşi timp. Secretariatul îi remise un set de documente false, precum şi un plic doldora de cecuri de călătorie. Avea acolo o avere întreagă.
Era tulburată, îl cunoştea suficient pe MacFloyd pentru a şti că nu vorbise niciodată în vânt şi se gândi cu emoţie că acel bătrân afurisit era într-adevăr capabil să fi descoperit un nou Michelangelo sau un alt Mozart, pe scurt, cineva care să zguduie bazele artei occidentale şi să pună temelia unei noi sensibilităţi, lărgind câmpul percepţiei omeneşti, provocând o mutaţie radicală a noţiunii de frumuseţe, declanşând o veritabilă revoluţie estetică şi culturală... Se ambala, cu obrajii îmbujoraţi şi mâinile umede. Totuşi, era sigură că se afla la doi paşi de un eveniment ENORM. MacFloyd nu-şi durase reputaţia promovând pictori de duminică. Aspru la câştig, rămânea nu mai puţin dotat cu o remarcabilă siguranţă a analizei, iar majoritatea universitarilor se înclinau în faţa judecăţilor lui tranşante. Da, MacFloyd era o autoritate peste cinci continente şi nici un singur critic n-ar fi îndrăznit să-şi opună glasul celui al redutabilului bătrân.

În această stare de spirit a pornit Elsy în căutarea celei pe care trebuia de-acum s-o asiste în orice oră din zi şi din noapte. Ascultând de sfaturi, s-a tuns, şi-a decolorat părul, a optat pentru o mică maşină gri, de ocazie, cu caroseria de o rară banalitate şi a cumpărat la grămadă un stoc de jeanşi, pulovere, slipuri şi tricouri, dintr-un supermarket de confecţii din cel mai popular cartier al oraşului.
Prima etapă a căutării a dus-o drept la Nellie Armstrong, în apartamentul dărăpănat al unei H.L.M. de periferie, înghesuit între terenuri virane şi linii de tren. Erau acolo kilometri pătraţi de gunoaie, întretăiaţi de tranşeele betonate ale canalelor de scurgere, văluriţi de colinele reziduurilor unde soarele la apus

aprindea scântei de sticlă şi oţel. Nellie locuia sub un nume de împrumut, în condiţii aproape monahale. De îndată ce trecu pragul locuinţei, Elsy simţi că se găsea în faţa unei fiinţe de excepţie. Poate atât prin înfăţişare, cât şi prin aura de putere care emana din acea femeie slabă, plutind într-un pulover bleumarin lăbărţat, nişte blugi scorţoşi de jeg şi o pereche de sandale putând conta pentru cel puţin două înconjururi ale lumii.
- Vin din partea lui MacFloyd , începu ea, arătându-şi cartea de vizită profesională.
- Eşti nebună! Şuieră Nellie. Fără nume aici. Zi-mi Nel şi arde imediat hârtia aia împuţită, ce, nu ţi s-a spus nimic?
Umbla prin apartament, pradă unei mari agitaţii. Elsy remarcă o trusă de piele neagră, pe o măsuţă de placaj, un teanc impunător de hârtii ce păreau a fi partituri muzicale şi, într-o cratiţă pe un reşou de camping, o mână de seringi puse, vizibil, la sterilizat. Nel îi smulse brusc documentul, îi dădu foc cu o brichetă bărbătească nichelată fără arabescuri şi îl lăsă să fie consumat într-un capac metalic care făcea oficiul de scrumieră. Cu orice altă ocazie, Elsy s-ar fi revoltat; în semiobscuritatea apartamentului, nu îndrăzni să reacţioneze şi se mulţumi să-şi înfunde mâinile în buzunare, pentru a-şi ascunde nervozitatea.
- Am venit să mă pun la dispoziţia dumneavoastră, reluă ea, trebuie în mod normal să vă rezolv orice problemă materială şi, într-o a doua etapă, să negociez termenii contractului...
Nel îi făcu semn să tacă.
- Nu trebuie să rămânem aici, murmură ea, terenul viran e terminat, nu mai pot lucra, au sfârşit prin a mă repera. Acum, sunt cunoscută. Trebuie să plecăm în altă parte. Toate astea sunt foarte neplăcute, mi se adună întârzierile. Întârzieri mari. Sunt dezolată, chiar nu pot să-ţi explic...
Se opri în loc, trecându-şi mâna prin păr cu un zâmbet crispat. Avea faţa suptă a unei păpuşi bătrâne, unde gura exploda, roşie, groasă, ca o veritabilă mucoasă sexuală. „O gură de luptă", îşi spuse Elsy şi imediat asociaţia de idei, apărută nici ea nu ştia de unde, o lăsă complet perplexă.
- Când plecăm? Întrebă ea pentru a-şi alunga stânjeneala care o cuprindea, alimentată de tăcerea interlocutoarei sale.
Încă o dată, Nel clătină negativ din cap. Nu voia să piardă vremea rătăcind în căutarea unei locuinţe oarecare. Demersurile, vizitele

la agenţii erau treaba lui Elsy. Trebuia „ceva vast", o câmpie, un deşert. Dacă era posibil, într-o regiune puţin populată, „fără martori". Când totul avea să fie pus la punct, o simplă scrisoare era de ajuns, urma să sosească imediat, cu primul tren...
Elsy părăsi edificiul cu senzaţia de-a fi nimerit prin constrângere într-o conjuraţie al cărei sens şi întindere îi scăpau total. Un moment, fu ispitită să lase totul baltă, să se întoarcă la agenţie şi să ceară o sarcină mai în domeniul ei. Se descurca de minune la cockteilurile artistice, la vernisaje, iar rochiile ei mini de lame cu decolteuri vertiginoase erau de mult celebre în toată breasla. Câte contracte în exclusivitate nu smulsese dezlipindu-şi picioarele sau aplecându-se ca să-şi ridice poşetuţa! Strânse din dinţi. Ieşind din biroul lui MacFloyd , îşi arsese corăbiile, nu se mai putea întoarce, era pe deplin conştientă.
Începu deci să caute prin Sud, trecând în revistă vile, cabane de pescari, blockhaus-uri dezafectate... Nimic nu era convenabil. Locurile insalubre se succedau zonelor suprapopulate, colibele dărăpănate clădirilor deprimante. Finalmente, descoperi galeria: o veche sală de expoziţie construită pe malul mării, la doar zece metri de nivelul fluxului...

Oraşul cel mai apropiat se situa la peste cinci kilometri de coastă. Era un burg auster şi rece, cu garduri vii rigide, tunse impecabil. Casele de cărămidă roşie aveau toate alura unor mici fortăreţe, iar Elsy n-ar fi fost deloc surprinsă să descopere aici ambrazuri. Deasupra tuturor acestora trona clopotniţa bisericii, evocând irezistibil imaginea unui foişor de pază; nu-şi putu stăpâni un fior. Un panou de metal smălţuit ura totuşi bun-venit vizitatorilor, precizând că oraşul se bucura de o bibliotecă înscrisă printre cele mai prestigioase zece biblioteci din comitat.
Se opri într-un magazin pentru a se aproviziona cu conserve şi băuturi, trebuind să suporte interogatoriul înfumurat al patroanei, o femeie grasă, încotoşmănată cu un şorţ alb, ros până la urzeală...
- E liniştită viaţa aici, mormăi interlocutoarea ei, de-a lungul timpului s-a încercat să se construiască un ansamblu de vacanţă între dune, o şmecherie ca să atragă turiştii, turnuri, clădiri, dar nenorocitul de nisip a înghiţit toate construcţiile alea nesuferite.

Şi-apoi, marea urcă, e-adevărat. De-atunci datează galeria, ce mizerie! Nu se vedeau acolo decât fete la curu' gol! La curu' gol! Mai mare ruşinea! Noroc că-n câteva luni marea va fi acoperit totul. Sarea o să cureţe locul!
Elsy preferă să nu răspundă. Era un avertisment sau o ameninţare? În orice caz, urmau să aibă doar foarte puţine contacte cu populaţia, cel mult să fie constrânse de a-şi reîmprospăta proviziile o dată pe săptămână.
Înainte de a ieşi din magazin, mai cumpără un teanc de cărţi poştale, un pachet de plicuri şi timbre. Redacta repede o scrisoare pe adresa lui Nellie Armstrong, dându-i coordonatele gării, ale trenurilor, schimbărilor acestora şi fixă întâlnirea peste trei zile. Murea de poftă să-i dea telefon lui MacFloyd pentru a obţine lămuriri, căci presimţea deja că de la tovarăşa ei n-avea să obţină decât prea puţine informaţii, dar reuşi să se abţină.
Nel sosi în ziua stabilită, având drept unic bagaj un sac diform de pânză, conţinând probabil - Elsy băga mâna-n foc - trusa de piele neagră, partiturile muzicale şi snopul de seringi întrezărite în apartamentul din cartierul industrial.
- Nu v-a urmărit nimeni? Glumi Elsy, parodiind serialele TV din tinereţe. Spre marea ei surprindere, văzu o scânteie de spaimă aprinzându-se în ochii lui Nel.
- Nu, nu cred. Am schimbat de două ori taxiul... Şi-apoi, era noapte...
N-au mai schimbat o vorbă până la galerie.
Când s-au oprit, marea avea consistenţa unui ulei întunecat, iar tunelul de sticlă semăna mai mult ca oricând cu acele piei de năpârcă năpârlite pe fundul vivariumurilor. Nellie se înfiora, intrând sub tenda ruptă. In acel moment, părea extraordinar de fragilă, cu ridurile ei, trupul slab dezvăluit de tricoul bărbătesc prea larg şi gura, floare cărnoasă şi musculoasă cu buzele vârstate de cicatrici minuscule. Elsy simţi o ciudată emoţie; constată că ar fi trebuit să se înăsprească pentru a scăpa de farmecul dureros al tovarăşei sale.
- Să mergem, spuse ea, făcând un pas înainte.
De la instalare, avea impresia că podeaua nu înceta să se încline tot mai mult cu fiecare zi. Era o prostie şi totuşi nu reuşea să scape de convingerea că, întârziind prea mult pe acele locuri, se condamna să rămână prizonieră a construcţiei, panta solului

jucând imperceptibil rolul unui pod de cetate ocupat să se ridice. Tunelul, lung şi tot mai prost iluminat pe măsură ce se depărtau de intrare, lua în visurile ei aspectul acelor coridoare fără sfârşit pe care le parcurgi în galop, fără a şti prea bine dacă străbaţi meandrele unui intestin gigantic sau tubul digestiv al unui boa constrictor încă aţipit...
- Să nu mergeţi până în capăt, o sfătuise portarul, ultimele ateliere sunt cufundate în beznă, eu nu mă duc niciodată. Si nu pot să vă garantez că n-a rămas vreunul. Fiţi atentă!
De-atunci, când se îndrepta către ieşire, Elsy nu se putea abţine să nu se întoarcă spre gaura de umbră care corespundea secţiunii din galerie acoperite de nisip. Uneori, se aştepta să vadă ţâşnind din tenebre un pictor gol şi hirsut, mergând în patru labe, cu răgete de fiară sălbatică. Monstru în plină regresiune, troglodit al artei înveşmântat într-o zdreanţă din pânză de tablou, hrănindu-se cu vopsele la tub, devenit definitiv nebun ca urmare a vreunui eşec nenorocit. I-o spuse lui Nellie, apoi, văzând-o pe aceasta că pălea, se grăbi să adauge:
- In orice caz, nu suntem singure. Cred că un sculptor ocupă unul dintre studiourile încă locuibile. Dar e un urs, m-a prevenit paznicul, inutil să încercăm să facem cunoştinţă...
Au făcut turul proprietăţii.
Elsy a început să perie un tablou pitoresc al împrejurimilor, reţinând câte un detaliu amuzant, subliniind câte o trăsătură insolită. Şi mai mult decât prima oară, era conştientă de extraordinara valoare a operelor abandonate prafului şi umezelii.
- De ce au plecat? Întrebă deodată Nellie, formulând întrebarea pe care Elsy o răsucea în minte de câteva zile.
- Nu ştiu. Un linşaj, poate?... O sinucidere colectivă? Cel puţin să nu fie vorba de un atelier-fantomă, ştii, ca oraşele acelea vechi, abandonate de căutătorii de aur?
Şi-au reluat mersul, şerpuind printre blocurile de piatră abia atinse, schiţele acoperite de ciuperci, cărbunii care reveneau încet la stare de praf negru...
Ore îndelungi hoinăreau în tăcere prin anfiladele de coridoare vitrate, tresărind când câte un pescăruş ricoşa din cupola transparentă, transformându-se în aceeaşi clipă într-un bulgăre de pene amestecate.
- Tot timpul sunt enorm de multe păsări moarte în jurul

construcţiilor de sticlă, declară Elsy, încercând să vadă faţa celeilalte femei. Vino! O chemă ea, fals înveselită, cât timp portarul nu-i aici, am să-ţi prezint un prieten!
O trase pe Nel de mână până la primul atelier, împiedicându-se de cutiile de bere goale.
- Totdeauna e aşa de întuneric? Bombăni artista.
- Aproape. Majoritatea becurilor s-au ars, administratorul nu mai vrea să se ocupe de întreţinere.
- Şi prietenul dumitale?
- Uite-l.
Era un motan tigrat de rasă europeană, foarte slab. Avea urechile lăsate pe spate, în semn de spaimă, iar coada sa mătura solul cu mare nervozitate. Elsy îl descoperise în dimineaţa instalării, singur în mijlocul marelui atelier, cu doi electrozi purulenţi înfipţi în craniu şi legaţi prin cabluri colorate de un magnetoscop lângă care se îngrămădea o grămadă de casete virgine.
- Ce-i asta? Murmură Nel, ca şi cum s-ar fi pomenit deodată într-un salon de spital. Elsy preferă să-i răspundă pe acelaşi ton:
- Magnetoscopul înregistrează visele pisicii, o firmă cumpără pe urmă benzile în cel mai mare secret şi le programează la televiziune ca filme de artă şi eseistice. Portarul e însărcinat să schimbe casetele de două ori pe zi şi să le expedieze prin poştă laboratorului respectiv. Se pare că emisiunile au mult succes în mediile universitare!
Nu inventa nimic, sub influenţa câtorva pahare de rom, paznicul galeriei mersese chiar până la a-i dezvălui numele regizorului care-şi atribuia în mod abuziv paternitatea capodoperelor feline. Avusese atunci surpriza să audă pronunţat patronimicul unuia dintre cineaştii ei preferaţi, cel pe care critica îl desemna în mod unanim drept „autenticul şi genialul novator al suprarealismului în secolul XXI...", şi trebuise să-şi repete mult şi bine că suprarealiştii secolului trecut îşi considerau metodele mai puţin o artă şi mai mult o simplă tehnică de cercetare asupra subconştientului, dar tot rămăsese tulburată.
- Dar de ce nu fuge? Remarcă Nel după un moment. Elsy îngenunche alături.
- I-au tăiat tendoanele, răspunse ea cu o voce atonală, labele nu-l mai susţin... Vino, adăugă, întinzându-i mâna, să ieşim înainte de-a reveni portarul, nu cred că i-ar plăcea prea mult să ne găsească

băgându-ne nasul în treburile lui. Atelierul e mai sus.
O trase pe Nellie, apucând-o de umăr pentru a o conduce prin semiîntuneric. Când au intrat în încăperea închiriată de Elsy, primul lucru care le-a atras privirea a fost pata roşie cu alb a unui albatros aplatizat în centrul ferestrei înalte. Pârâiaşe de sânge gros îşi croiseră drumuri rectilinii spre sol. Nel se întrebă dacă lichidul avea timp să atingă nisipul înainte de a se coagula. Tensiunea era aproape palpabilă. Lui Elsy îi venea să strige până-i plesneau timpanele, dar se stăpâni.
Noaptea le învăluia, s-au culcat, fiecare în câte un capăt al încăperii, vârâte în sacii de dormit ca în nişte coconi. Prefăcându-se că dorm, se observau printre pleoapele întredeschise.
,,I-aş putea face o mărturisire?" se întreba Nel.
,,E o adevărată nebună, îşi spunea Elsy, va veni să-mi taie beregata în somn sau să mă împingă de pe o faleză ca să se asigure că nu vorbesc."
In zilele următoare, atmosfera s-a destins, dar poate că peisajul acţiona asupra nervilor în maniera unui euforizant? E adevărat că partea cea mai mare din timp şi-o petreceau pe plajă. Dincolo de dune se întindea oceanul. Algele se îngrămădeau pe nisip, dense, tapiţând fundul apei ca o veritabilă peluză, înfiorându-se ca nişte plete în mişcarea valurilor. Lui Elsy îi plăcea atingerea lor împrejurul gleznelor, se plimba ore-ntregi prin mijlocul acestei vegetaţii marine, cu mâinile pradă curentului, în derivă. Peştii zburdau printre tufele de licheni, biciuindu-i câte-o clipă pulpele... Aici, copacii ajungeau foarte jos şi înaintau până departe în mijlocul valurilor. Nel se dusese în mai multe rânduri să înoate în mijlocul acelui desiş de sălcii acvatice. O geamandură mare, cu clopot, plutea între pădure şi plajă, acoperită de pescăruşi şi emiţând uneori un sunet cristalin care stârnea fuga disperată a păsărilor. La reflux, eşua pe nisipul alb, dezvăluindu-şi burta încărcată de scoici.
Casa se înălţa în coasta unei dune, dar unul dintre pereţii ei cobora până la mare, iar valurile ce se spărgeau pe pietre intrau prin deschizăturile galeriilor şi şiroiau la întâmplare prin încăperi, formând cascade în lungul scărilor. La drept vorbind, nu era o casă, mai degrabă un fragment de zidărie conţinând resturile unei ambasade, ale unui comandament, cu fundaţiile pierdute sub ape. În interior, nici o mobilă, nici măcar un scaun, nimic decât o

înşiruire de săli înalte şi răcoroase unde era plăcut să dormi când soarele devenea prea fierbinte. Din când în când, păsările se rătăceau înăuntru ţipând sau se cuibăreau în tăieturile ambrazurilor. Vegetaţia de afară se infiltra în anumite încăperi, acoperind pereţii, încărcând balustradele cu ciorchini de frunze cărnoase. Toate elementele peisajului se întrepătrundeau, în măsura în care devenea dificil de a face distincţia între interior şi exterior. Totul era mare şi pădure, pădure şi casă, casă şi mare...
Nel pleca adeseori să pescuiască într-o bărcuţă albă pe care o găsise amarată de un copac scufundat până la jumătatea trunchiului. Elsy se mulţumea să culeagă fructe sau să adune scoici. După prânz, fiecare îşi făcea siesta, Elsy în clădire, Nel în barcă, în mijlocul boschetului marin.
Acest repaus a fost de scurtă durată, Elsy putându-şi da seama foarte rapid în ce măsură Nel se temea de ea şi o ţinea cu hotărâre la distanţă de cercetările ei, cantonând-o în rolul de servitoare sau bucătăreasă. Când Elsy trebuia să reînnoiască proviziile, Nel o însoţea în sat, având grijă ca tânăra femeie să nu rămână nici un moment singură în apropierea unui telefon.
„E complet paranoică! Îşi spunea Elsy, m-a adus aici numai ca să-i servesc drept guvernantă. E o nebunie..."
Timpul trecea...
În zorii celei de-a treia zi dintr-a doua săptămână, Nel părăsi atelierul, având mare grijă să nu trezească pe nimeni, şi merse mult timp printre dune. Rătăci un lung răstimp, părând să nu reuşească să aleagă un loc anume. Reflexul argintiu al unui peşte aruncat de curenţi o opri în sfârşit.
Pipăi cu vârful piciorului animalul mort, înfundându-l în nisipul umed dintr-o mişcare rotitoare. In buzunar, degetele i se jucau cu o seringă cu ace multiple, unul dintre acele dispozitive ale căror ace ameninţă oricând ca, destinzându-se, să străpungă palmele.
Peştele mort dispăruse în fundul găurii umede. Zorii întindeau fuioare de ceaţă pe creasta monticulilor, estompând sub o pânză vaporoasă relieful valurilor.
Nel înălţă capul, cu gulerul rulat al tricoului albastru închis zgâriindu-i bărbia. Îşi reluă mersul, scobind un şir de urme adânci şi turmentate în nisipul unit cu marginea valurilor. O mică pană albă zbură un moment pe-alături, după care i se lipi de vârful piciorului gol. Se aplecă maşinal, culegând cu două degete puful

fin, năclăit, maculat de sânge. Trebui să facă un efort pentru a rezista nevoii de a-şi pipăi în lungul venei jugulare celei trei hematoame lăsate de injecţii. Băşicile tari nu se resorbeau decât foarte încet, pe măsură ce serul, impregnându-i coardele vocale, le modifica subtil frecvenţa sonoră.
Era un vechi procedeu chimic, cunoscut de toţi artiştii, într-o anume epocă, tehnica se bucurase chiar de o aparentă comercializare. Cu ajutorul unei simple seringi de intravenoase şi al unei duzini de fiole farmaceutice, devenea posibil ca, din trei-patru injecţii, să se transforme un vagabond cu glasul răguşit într-un prinţ al bel canto-ului. Era de ajuns pentru asta să cunoşti cu precizie dozajele fiecăreia dintre cele trei injecţii. Reţeta beneficiase de un succes neaşteptat şi, timp de două luni bune, trenurile de periferie, autobuzele răsunaseră de strălucirea baritonilor, a tenorilor, a sopranelor... Casieriţele de la magazine îţi înapoiau restul scoţând triluri demne de opera din Bayreuth. Măturătorii cutreierau străzile declamând din Verdi, oraşul se preschimba într-o reprezentaţie haotică, într-un potpuriu necontenit, urlat de mii de voci, una mai perfectă ca alta. Peste două luni, trucul îşi pierduse din noutate şi farmaciştii începuseră să arunce lăzi întregi cu fiole-miracol. Lui Nel puţin îi păsa de vocea ei, dar studii recente asupra materializării sunetelor în apa de mare o împinseseră să conceapă eventualitatea unei concretizări în aer liber. Formula nu era încă deloc pusă la punct, o ştia bine, însă rezultatele obţinute se dezvăluiau deja mai mult decât interesante.
Un moment, fixă coama celei mai apropiate coline, golindu-şi plămânii, jucându-şi arhitectura suplă a nodurilor abdominale. Trebuia să lase strigătul să zboare în aerul dens, îngreunat de ceaţă, să-l facă să explodeze ca un balon prea umflat, să-i dea o arhitectură, o anvergură capabilă de a-l purta cel puţin câteva fracţiuni de secundă prin spaţiu, să planeze în vid. Din acest motiv prefera cuvintele scurte, care nu dispersează atenţia, permiţând o concentrare extremă în două, trei silabe. Vocabulele cu foneme multiple nu dădeau niciodată rezultate bune, o putuse constata în repetate rânduri. Nu, trebuia ceva scurt, un substantiv compact ca un pumn care se prăvale. Se opri la baza dunei, în centrul plajei pustii. Sudoarea îi lipea tricoul pe pielea goală, trezindu-i mâncărimi la subsuori. Urlă:

- Pământ!
Simţi aerul ţâşnindu-i printre dinţi cu o violenţă nemaiîntâlnită şi o frecvenţă apropiată de ultrasunete, probabil inaudibilă. Cuvântul se materializa deja între eşarfele în derivă ale ceţurilor, sub aspectul unui bulgăre imperfect, de un alb lăptos, care începu să plutească molatic spre a se rostogoli în lungul pantei nisipoase. Nel îngenunche, cu mâinile întinse, pregătindu-se să primească pe pântec solidificarea cuvântului pronunţat cu câteva secunde înainte. Era o masă mare cât un castron de supă, în acelaşi timp moale şi rezistentă, al cărei luciu amintea de porţelanul chinezesc. Un soi de monstru născut din acuplarea unei ceşti de ceai gigantice cu o vază din dinastia Ming. Pe toată suprafaţa sa se întindea o reţea fină de crăpături asemănătoare cu ramificaţiile vaselor sanguine sub o piele prea subţire.
„Ba nu, se sili ea să gândească, sunt obiecte. Numai obiecte."
Trebuia să se păzească de orice animism şi, pentru a se convinge, ţipă a doua oară: - Tată!
De astă dată, chiar lângă capul ei explodă o virgulă uriaşă, şi un soi de menhir din ceramică se înfipse în nisip, la un metru de ea. Era o materializare enormă care, după ce oscilase în loc preţ de-o secundă, se culcă pe-o parte, cu un mare scârţâit plângător. Nel se ridică, abandonând bulgărele a cărui atingere îi îngheţa palmele şi burta prin grosimea tricoului. Injecţia îşi făcea efectul, dar trebuia să rămână calmă. Cunoştea bine beţia care-i cuprinde pe artiştii-urlători, împingându-i să vocifereze ore în şir, făcând să plouă în jur cu avalanşe de figuri verbale. Unul dintre amanţii ei murise astfel, strivit de ploaia de Saxa sau Sevres pe care o făcuse să se precipite din cer. Făcu câţiva paşi repezi pe plajă. Unii puteau mugi aşa până seara, până le plesneau coardele vocale, incapabili să reziste vertijului de-a vedea născându-se din neantul glasurilor lor aceste pete de albeaţă solidă. Nel aspira la mai multă disciplină. Ar fi vrut să pună bazele unei gramatici a strigătelor. Ale unui lexic permiţând, în conformitate cu cuvintele, să se obţină anumite forme, mereu aceleaşi. Astfel, trei consoane fricative în la minor ar fi creat o curbă, vocabule cum ar fi „câine" sau „cal": unghiuri drepte; o înjurătură: un con... Şi aşa mai departe, la infinit. Lexicul odată terminat i-ar oferi strigătorului stăpânirea totală a formelor, pornind de-aici ar fi uşor să se construiască poeme cântate pe mai multe voci care, strofă după

strofă, ar face să se întindă sub ochii spectatorilor mase de vis, albe şi rigide, sculptate prin simpla putere a zgomotului. Astfel, un grup de câţiva cântăreţi-declamatori bine antrenaţi ar putea materializa pe scena operei incredibile arhitecturi de porţelan, titani delicaţi, castele proliferante, născute din enunţul unor stranii poeme suprarealiste, fără cap, nici coadă.
-Nu sunt decât conglomerate gazoase, îi explicase un chimist dintre cunoştinţele sale, frecvenţa sunetului utilizat provoacă o întărire a gazelor rare, dar nu e decât un fenomen momentan...
Era adevărat, în funcţie de dozajul serului, se influenţa durata de viaţă a cristalizărilor vocale, iar acestea aveau în general obiceiul să dispară la fel cum apăruseră, restituind cuvântul care stătuse la originea lor după doar câteva minute de existenţă.
- Ar fi o artă prea fugace, observase un bariton-vedetă căruia îi împărtăşise speranţele ei, materializările tale vor fi dispărut încă înainte ca noi să fi schiţat jumătate din sculptură!
Nel ridicase din umeri, îl bănuia de fapt că se temea ca nu cumva curiozitatea spectatorilor să-i îndepărteze de el, în favoarea construcţiei sonore. De atunci, lucra la perfectarea longevităţii concretizărilor imaculate.
- Mamă! Aruncă ultima oară, înainte de a o lua la fugă de-a lungul franjei de valuri cenuşii. O secundă, văzu ridicându-se prin ceaţă îmbobocirea unei mase suave şi delicate, ajunsese deja la curba atelierelor maculate de dejecţii.
Portarul parcurgea galeria centrală, cu braţele pline de videocasete.
- Dumneavoastră strigaţi aşa? Intrebă el pe un ton iritat.
- Să strig? Replică Nel cu cea mai perfectă rea-credinţă. N-a strigat nimeni.
În acel moment, venind din partea cealaltă a dunelor, amortizate de distanţă, răsunară trei apeluri, contopite bizar într-un soi de tânguit siflant şi aproape nedistinct:
- Pământ/mamă/tată.
Apoi reveni tăcerea, punctată numai de lamentaţiile pescăruşilor.
- Ce ciudat, remarcă portarul, s-ar fi zis că-i vocea dumneavoastră.
Şi se răsuci pe călcâie. Nel reveni în atelier. Pe prund, solidificările se dizolvaseră şi nisipul, curgând, le acoperea deja urmele. Într-o zi, avea să ajungă la prelungirea suficientă a creaţiilor fonice

pentru a le ridica la rangul de opere de artă. Fără a aprinde o lumânare măcar, lepădă pantalonul şi tricoul umede de spumă şi se lungi pe sacul de dormit aruncat într-un colţ al atelierului. O durea puţin gâtul. Atâta vreme cât serul nu era perfect, proiectul său de gramatică vocală n-avea să progreseze nici c-un deget. Totuşi întrezărea deja constante, umbra anumitor reguli, a anumitor legi. Curios, observase că insultele, obscenităţile, înjurăturile generau forme controlabile, repetându-se fără deformări notabile. Trebuia oare să atribuie acest lucru încărcăturii de energie acumulată în asemenea apostrofări? Puterii lor eliberatoare? Fapt era că funcţionau mai bine decât toţi termenii poetici, metafizici sau „profunzi" pe care-i încercase înainte, şi exista o anume ironie în a vedea născându-se curbe delicate, umbre de cristal, voaluri de marmură, din enunţul grosolăniilor scatofilice. Un vers ieşit dintr-un poem uitat îi plutea în memorie: „Mi-ai dat noroi şi aur am făcut din el."

Cine spusese asta? În acelaşi mod, avea să fie şi ea într-o bună zi condamnată să urle în numele artei gunoaie capabile a-i face să roşească pe cei mai spurcaţi la gură? Incapabilă să-şi afle odihna, se rostogoli pe o parte, căutând în buzunarul drept al sacoşei de piele primele foi ale lexicului sonor. Fiecare vocabulă era urmată de o descriere a efectelor obţinute, a compoziţiei produselor utilizate, uneori de o fotografie polaroid a obiectului astfel creat. Avea acolo cu ce să pună bazele unei arte noi: sculptura vocală, mulajul cântat, basorelieful-poezie şi uneori se înfiora la gândul aspectului comercial al unei asemenea descoperiri! Promotorii, arhitecţii, nu vor fi oare tentaţi să creeze case cu vocea? Să clădească oraşe întregi având ca unică mână de lucru un cor de cântăreţi bine instruiţi, o cutie de soluţie şi o seringă? Vedea deja ridicându-se oraşe orbitoare de albeaţă, smulse din neant prin intermediul unei plângeri, al unui recitativ pus la punct cu grijă pe planşeta de proiectare a cabinetului unui arhitect sau pe biroul cutărui maestru al operelor veroase. Din fericire, însuşi caracterul fugitiv al realizărilor, aspectul efemer al formelor născute din cântec sau declamaţie le protejau de orice speculaţie comercială. Strigătul-sculptură rămânea în domeniul artei şi niciodată vreo întreprindere de construcţii n-avea să se folosească de ea pentru a scoate bani. Fragilitatea operei devenea cel mai bun mijloc al ei de apărare, iar scurtimea vieţii sale, cel mai sigur gaj al

eternităţii!
Culcată pe burtă, parcurgea cuvintele fără a putea măcar să le citească... Erau acolo destule injurii pentru a putea alimenta un corp de gardă timp de un an întreg. Josnicii, trivialităţi, lui Nel repugnându-i uneori să le pronunţe. Adevărate zoaie verbale, grave, insistente. Limbaj de şanţ, mormăituri de animale în rut, stând alături într-o lume de putregai şi noroi. Şi totuşi, această materie cu izuri de hazna o ajuta că creeze cele mai frumoase lucruri. Cu ocazia sejurului la Saint-Hool, în urmă cu câtva timp înainte de sosirea lui Elsy, locuitorii oraşului o surprinseseră hoinărind pe terenul viran, ocupată să lanseze mătănii de obscenităţi, iar câteva femei, revendicându-şi calitatea de mame de familie, le ceruseră atunci bărbaţilor lor s-o linşeze. Când traversa un supermarket, i se întâmpla adesea să se audă numită „nebuna" sau „aia care zice porcării", dar nu renunţa niciodată. Nici loviturile, nici insultele, nici pietrele n-o făceau să se abate de la calea pe care şi-o alesese.
Adeseori, se gândea la trei indivizi care o trântiseră în gunoaie, în după-amiaza aceea. Întărâtaţi de nevestele lor, ulceraţi de-a fi găsit în gura lui Nellie cuvinte pe care până atunci le consideraseră ca aparţinând în mod privilegiat sexului tare. Cuvinte-tabu pentru fete şi copii, cuvinte de bărbaţi, de masculi. O loviseră cu cruzime, vizându-i punctele sensibile şi, dacă nu erau nevestele în spatele lor, poate că ar fi violat-o?
Se răsuci pe burtă, cu fruntea pierdută în mijlocul paginilor mototolite. Se simţea foarte moleşită. Fără a-şi da seama măcar, o fură somnul. Visă.
Visă că ţipase atât de mult, încât devenise mută, corzile ei vocale înţepenite cu disperare nemailăsând să răzbată nici un sunet. Atunci începea să sufle vântul, ducând prin văzduh marile sculpturi în mijlocul cărora trăia. Reuşitele ei, capodoperele, comorile ei artistice, le vedea înălţându-se la cer pentru a dispărea în cele din urmă dincolo de nori. Devenind cu fiecare secundă tot mai mici. Iar masele pluteau în derivă la infinit prin întunericul cosmic, aisberguri de porţelan, survolând planetele cele mai diverse ca nişte mărturii ale artei terestre. Atunci, pe deasupra mulţimii de extraterestri masaţi de-a lungul drumurilor, vedea formele explodând una câte una, făcând să plouă peste capetele ridicate torente de înjurături obscene, ca un mesaj

derizoriu şi grotesc al omenirii către univers. Se deşteptă scăldată de sudoare, cu părul lipit de tâmple. Se întrebă dacă pisica avea adeseori asemenea coşmaruri. Brusc, se gândi la Elsy. Tânăra femeie îi apărea tot mai mult ca un potenţial pericol. Va reuşi să-şi ţină gura sau se va lăsa mânată de demonul curiozităţii? Si, în acel caz, ce atitudine să adopte? Işi dădu seama că-şi pierduse toată siguranţa de sine. Dintr-o dată, se simţea bătrână.
- Bătrână şi ridată, pronunţă ea cu voce tare Dar nici o dezminţire nu se înălţă în întuneric. Era singură.
A doua zi, Elsy îl întâlni pe Gregori. Avusese deja ocazia să-şi întretaie de două-trei ori drumul cu al lui în cursul plimbărilor, dar el nu păruse să-i remarce prezenţa niciodată până atunci. Era un cvadragenar bărbos şi obez, care se deplasa cu enormă dificultate. Puloverul bleumarin pe care-l purta în permanenţă, mult prea strâmt pentru corpolenţa lui ieşită din comun, lăsa să se întrezărească printre ochiurile întinse o piele extraordinar de lividă. O veritabilă carne de albinos, părând ieşită drept din te miri ce accident de pigmentaţie. De fiecare dată când trecea prin dreptul atelierului său, Elsy îl auzea gâfâind ca un muribund, gemând, eructând, icnind de parcă s-ar fi dedat unor munci ciclopice, după care se gândise că, pentru un om de-o asemenea greutate, urcarea pe o estradă sau aplecarea pentru a ridica o pensulă ajungea efectiv să reprezinte o sarcină de titan. In dimineaţa aceea, după ce-i urmărise urmele adânci ale paşilor, pe un parcurs sinuos şi stângaci, îl descoperi pe plajă, foarte aproape de dune. Stătea în picioare, cu faţa spre hulă, între o mică roabă din metal cu vopseaua roasă de sare şi un aparat curios, înţesat de fire şi circuite integrate, din familia oglinzilor parabolice sau a radarului. Se rezema de coada unei lopeţi, iar vântul îl biciuia în plin, fără a reuşi să-i clintească enorma făptură.
- Salut, spuse Elsy, merge?
Fără a întoarce capul, omul schiţă un gest molatic cu mâna dreaptă.
- Am terminat, îl auzi ea gâfâind şi, în aceeaşi clipă, pe ciudatul aparat se stinse o lampă roşie. Apoi îl văzu apucând unealta înfiptă la picioarele lui, cu o extremă lentoare, un teatralism voluntar care ducea imediat cu gândul spre ceremonia săbiei la samurai şi, o fracţiune de secundă, se întrebă dacă nu cumva avea s-o decapiteze, acolo, brusc, dintr-o simplă mişcare a mâinii,

dar în loc de asta omul o luă din loc, pornind în direcţia valurilor cu maiestatea unui rinocer care-şi potriveşte pasul de atac. Stupefiată, îl privi părăsind plaja şi mergând pe suprafaţa valurilor fără ca picioarele sale să se scufunde în apa sărată. Da, exact asta făcea. Se deplasa pe mare fără mai mare efort decât dacă ar fi fost vorba de un patinoar sau un lac îngheţat! Înainte ca Elsy să-şi fi revenit din uimire, împlântase tăişul instrumentului în forfota dintre două creste de spumă, ajutându-se de picior ca orice muncitor care sapă în ciment sau pietriş. Roti scurt din umeri, iar Elsy văzu ceva, ce crezu mai întâi că era o piatră de temelie, aterizând în roabă. Acum, Gregori lucra rapid, cu gura larg deschisă, iar blocurile plouau pe plajă, ricoşând şi îngrămădindu-se pe nisip. Elsy se aplecă să ridice unul dintre paralelipipedele ce se înfundaseră la câţiva centimetri de piciorul ei stâng. Avea o consistenţă cam ca a cauciucului, dar era de-o transparenţă perfectă. O cărămidă, într-adevăr. O cărămidă din apă de mare şi, imobilizat în centrul ei ca într-un bloc de răşină pentru presarea hârtiilor, văzu un peşte.
- Ce-i asta? Nu se putu ea abţine să nu-l întrebe pe omul care revenea, cu lopata sub braţ.
- Stereotomie estetică, răspunse el fără alte comentarii. Elsy îl ajută să-şi stivuiască în roabă ciudatele cuburi de apă salină solidificată, unde pluteau scoici, alge sau feluriţi peşti. Înainte de-a o lua din loc, se întoarse ultima oară pentru a examina marea: în mijlocul valurilor imobilizate de căsca o excavaţie. O gaură cu contururi regulate, rectilinii, cum sparge uneori târnăcopul în zidurile surpate şi zări cum, pe distanţa de treizeci de metri, valurile luaseră aspectul unui perete orizontal, format din paralelipipede de apă, sare şi spumă, juxtapuse. ,,S-ar zice că-i un trotuar în zi de rebeliune, îşi spuse ea deodată, un bulevard sau o piaţă de unde se smulg bolovanii de caldarâm. Nebunul ăsta devastează oceanul!"
În zilele următoare, când i se întâmpla să treacă prin faţa atelierului lui Gregori, putu constata că obezul părea ocupat să-şi îngrămădească straniile pietre unele peste altele de jur împrejur, ca şi cum ar fi vrut să construiască un soi de celulă uriaşă cu el în mijloc... Prizonier.
„Se zideşte de viu", cugetă ea, „se zideşte într-o temniţă din apă de mare..."

Si se înfiora.
Timpul trecea ca melcul. Zilele se scurgeau acum cu încetinitorul, iar Elsy simţea apropiindu-se primele simptome ale plictiselii: oboseala moale a după-amiezelor vide, moţăiala orelor găunoase. Uneori, se apuca de băut, pândind momentul când atelierul începea să se învârtească, iar ea trebuia să se întoarcă la sacul de dormit în patru labe.
- Nu ştiu la ce lucrezi, îi spuse ea lui Nel când aceasta revenea dintr-una din interminabilele sale hoinăreli printre dune, dar ai putea măcar să mă pui la curent. La urma urmei, agenţia MacFloyd ţi-a finanţat cercetările timp de şase ani, iar eu reprezint agenţia MacFloyd ! Şi-apoi, aşa aş avea mai puţin impresia că sunt ALTCEVA decât o menajeră...
Nel roşi, tulburată.
- Nu vreau să te ţin la distanţă, se bâlbâi ea şi, pentru a-şi dovedi buna-credinţă, consimţi să-i explice în mod succint scopul lucrărilor. Pentru moment, tatonez, conchise ea, dar soluţia e aproape, o simt. De cum voi avea ceva serios, am să-ţi fac semn...
Minţea oare? Căuta să câştige timp? Elsy n-ar fi putut spune. Acum îşi petrecea cea mai mare parte a timpului bronzându-se, complet goală, pe coasta dunelor, indiferentă faţă de reflexele luminoase pe care le aprindea soarele pe binoclul portarului, îndreptat în direcţia ei. Seara, când revenea, îmbrăcată numai cu medalionul (o bijuterie de mărimea unui ceas de buzunar împodobită cu un soare arzător), îl surprindea cu regularitate pe angajatul galeriei spionând-o pe Nel, cu ocularele uriaşului său ochean marinăresc înfipte în orbitele adânci...

Nel a părăsit curând atelierul în favoarea bibliotecii municipale, unde petrecea câte opt ore pe zi, consultând tratate groase de lingvistică şi fonetică asupra înjurăturilor arăbeşti, persane sau chinezeşti, a grosolăniilor turceşti şi injuriilor greceşti. Spera să găsească în mijlocul acestui potop de imprecaţii murdare elemente de construcţie vocală interesante. Anumite insulte erau atât de şocante, de umilitoare, încât uneori ezita să le copieze în caietul gros, şcolăresc, pe care-l cumpărase în acest scop. Totuşi era aproape sigură de puterea lor creatoare. Exista în ele un nu-ştiu-ce care activa eul în profunzimile sale cele mai secrete,

provocând şocul miturilor ascunse unde animalitatea fiinţei izbucnea în rituri bestiale şi practici de o obscenitate vecină, prin sfruntarea sa, cu psihanaliza şi nebunia. Din aceste lături, din acea agitaţie mintală şi fizică, ţâşnea vibraţia care modula vocea în momentul actului. Emoţia crea lungimea de undă, iar frecvenţa, obiectul. Ruşinea, mânia sau jubilaţia care se ataşau fiecărei înjurături jucau rolul butonului de căutare a posturilor la staţia de emisie, contactul se stabilea ca prin miracol, iar mesajul trecea...

Nel lucra fără răgaz, mestecând o tabletă de proteine vegetale atunci când se făcea simţită foamea, aplecată pe masa îngustă de lemn cafeniu din centrul marii săli de lectură, în spate cu privirea curioasă a bibliotecarilor care născoceau mii de pretexte (cărţi de aranjat, etajere de şters) în singurul scop de a se uita peste umărul ei la titlurile lucrărilor pe care le scosese din rafturi cu câteva ore mai înainte. Apoi se auzeau şuşotind cu expresii conspirative, lăsând să scape, din nebăgare de seamă, câteva cuvinte rostite puţin cam prea tare. Iar aprecieri gen: „... Volume care ar trebui puse la index..." sau

Alibi universitar acoperind scrieri pornografice" ajungeau atunci până la urechile lui Nel, ocupată să-şi sugă creionul descifrând cine ştie ce vechi nomenclator al înjurăturilor din marina comercială feniciană sau „tabel exhaustiv al insultelor de luptă utilizate în şcolile de gladiatori din Roma în secolul V Î.Ch."

Odată terminată recolta de gunoaie, părăsea clădirea publică, nu fără a percepe - abia ce închisese uşa - exclamaţii de dispreţ ca: „Asta e, «artista» merge să ia aer!" sau „Ia te uită! Nebuna se duce să-şi experimenteze porcăriile! Cel puţin o să se poată lua în gât cu gagiu-său, n-o să rămână fără replică!"

Dacă era timp frumos, lâncezea pe terasa unei cafenele, până seara, în momentul când soarele se înroşea şi şoferii autocarelor cu turişti îşi rechemau clienţii cu puternice semnale de claxon.

Acest exod era pentru ea ca un semnal, se ridica şi se închidea în toaletă, pentru a-şi scoate din poşetă seringa plină şi acele protejate cu capsule de plastic. După ce-şi fricţiona gâtul cu eter, căuta pe linia carotidei punctul de injecţie şi apăsa pistonul cu o mişcare lentă, regulată. Odată sfârşită şi această treabă, ştia că dispunea de cel mult o jumătate de oră pentru a se înfunda în inima dunelor şi a-şi striga toată beţia.

Ultimele activităţi la bibliotecă o ajutaseră mult: selecţionând

înjurăturile conform formelor constante pe care le puteau crea, ajunsese să construiască o formulă în două fraze, care reuşea să schiţeze silueta unui elefant.
Aşa că se aşeza în craterul unei movilite, indiferentă faţă de nisipul care i se infiltra sub rochie, şi şoptea peste palma desfăcută cele douăzeci şi patru de sudalme chinezeşti, simţindu-şi bătăile inimii când minusculul animal se materializa peste linia vieţii ei ca o sculptură de jad albastru, cu conturul molatic al trompei, curba fildeşilor abia marcată... Marea dificultate consta desigur în a nu accentua nici un cuvânt în defavoarea altuia, altfel se pomenea mamă a unei făpturi şchioape cu trompa hipertrofiată şi labele prea scurte. Cu cât ridica mai tare tonul, cu atâta animalul creştea mai mult în mărime. Dacă şoapta crea un pandantiv, volumul folosit în conversaţia mondenă dădea naştere unei statui de talie analoagă cu cea a elefantului real. Nel se distra mult să privească plaja umplându-se astfel cu o coloană de pahiderme din porţelan, netede, strălucitoare, sub primele raze ale lunii. S-ar fi zis că erau figurinele gigantice din cine ştie ce grădină japoneză, naufragiată, care eşuaseră pe plajă, aduse uşurel de valuri, pentru a sfârşi acolo, sortite unei îngropări progresive în inima dunelor. Totuşi durata de viaţă a statuetelor nu depăşea niciodată un sfert de oră, iar mamuţii se dizolvau în noapte unul după altul, restituind şiragul de obscenităţi care le prezidaseră creaţia. Într-o seară, Nel se amuzase să-i ofere lui Gregori un elefant-strigăt mare cât un bibelou, care se evaporase, evident, în buzunarul băiatului, când acesta revenea pe jos spre galerie, pe străzile pustii. Foarte nemulţumit, îi mărturisise a doua zi:
- Ştii, nu înţeleg ce mi s-a întâmplat, ţi-am pierdut cadoul şi-apoi am avut o halucinaţie. Aseară, în timp ce mergeam, mi s-a părut deodată că-ţi aud vocea şoptind nişte insulte. Da, ţi-o jur! Mă nelinişteşte... Adevărate porcării cum n-am auzit în viaţa mea! Mă întreb de unde-a scos aşa ceva subconştientul meu. A fost îngrozitor. Şi când mă gândesc că în craniul meu dormitează nişte chestii atât de obscene. Dezgustător, cu adevărat dezgustător!
Îi fusese foarte greu să nu izbucnească în râs. De fapt se simţea bine, umflată, plină, ca de fiecare dată când reuşea într-o întreprindere de creaţie. Comanda în sfârşit materiei vocale, într-o bună zi urma să aibă un vocabular suficient pentru a sculpta din

neant toate subiectele la alegere; în aşteptare, trebuia să muncească şi iar să muncească, să muncească mereu...
Prima scrisoare anonimă a sosit la galerie în primele zile ale lunii solare. Era o foaie de hârtie proastă, pe care fuseseră lipite litere decupate dintr-un ziar pentru a forma câteva fraze şontoroage, dichisite cu greşeli de ortografie grosolane, exprimând ideea generală că:  Carate. Coasta ia noastră. O să măturăm oraşu de toţ ca tine. Meri deţ fă căcănările înaltă parte."
Elsy îi făcu o vizită lui Gregori pentru a-i arăta epistola. Sculptorul obez, mereu ocupat să-şi stivuiască în jur cărămizile din apă de mare, consimţi să se întrerupă o secundă pentru a o anunţa că probabil nu era decât un început, din moment ce el însuşi primea cu regularitate răvaşe similare, de câteva luni.
- Priveşte, îi prezentă Gregori un harpon în care înfipsese un număr impresionant de file, am optzeci şi patru, câte una la două zile, ca să fiu exact. Toate spun acelaşi lucru. Injurii, ameninţări. Servim drept defulare oamenilor cinstiţi din oraş, nimic grav...
Elsy era mai puţin optimistă, se temea ca vântul dinspre mare să nu fi abătut zilnic spre oraş insultele restituite prin dezagregarea sculpturilor. Lecturile lui Nel la bibliotecă nu trecuseră neobservate. Putea paria că se trăncănise mult pe seama ei în pieţele publice din cercul căsuţelor stacojii. De-aici şi până la a-şi imagina un oarecare comitet de vigilenţă cu sediul în bistrourile din port care lucra la expulzarea lor nu mai era decât un pas. Se reculese, râzându-şi de ea însăşi, iată că devenea la fel de paranoică precum cea pe care era însărcinată s-o apere!
In zilele următoare au sosit alte mesaje, asemănătoare celui dintâi, dar Nel nu le dădu atenţie, arzând corespondenţa fără a o citi măcar, în scrumiera mare de bronz din hol. Îşi rări vizitele de documentare, consacrându-şi de-acum tot timpul elaborării unei substanţe concentrată, capabilă să prelungească durata de viaţă a materializărilor fonice la mai multe ore. Ar fi trebuit să încerce pe păsări compoziţia astfel obţinută, dar nu voia să atragă şi mai mult atenţia asupra sa ducându-se să cumpere cutii cu câte zece canari de la negustorul de animale domestice care ţinea prăvălie pe strada de promenadă... Nu mai avea decât o singură soluţie: să experimenteze produsul pe sine însăşi, fără încercări prealabile. Existau, bineînţeles, riscuri, dar Nel nu considerase niciodată arta un hobby lipsit de pericole.

Aşteptă seara, apoi se duse cu maşina între dune şi mare, foarte departe de galerie, unde nimeni n-o putea vedea sau auzi, escaladă colina de nisip cea mai apropiată, se aşeză şi deschise mica trusă de marochin pe care o ţinuse tot drumul pe genunchi. Înţepătura în sine nu era deloc neplăcută. Totuşi, după un minut, Nel simţi durerea arzându-i gâtlejul ca un gheizer de ulei fierbinte. Un văl negru îi întunecă vederea, iar peisajul se clătină subit. Îşi spuse: „Am să mă trag în ţeapă pe seringă, în cădere", fruntea i se izbi de sol iar gura i se umplu cu praf de scoici, de cochilii sparte. Ar fi vrut să ţipe, dar coardele vocale îi păreau nişte baghete de bronz încătuşându-i laringele. Îşi tot repeta: „Trebuia să mi se-ntâmple! Trebuia să mi se-ntâmple!" Trupul ei se rostogolea pe pantă ca un pachet diform, spre valurile cenuşii. Un buştean o opri din alunecare, sfâşiindu-i puloverul bleumarin şi zgâriind-o pe umăr. Rămase nemişcată, cu ochii închişi, neîndrăznind să-şi mai pipăie gâtul unde părea să se solidifice un beton cu priză rapidă. Noua formulă era prea puternică, mult prea puternică. Se răsturnă pe spate, insensibilă la arsura care-i biciuia umărul sfârtecat, şi deschise gura ca pentru a expulza într-un ţipăt eliberator masa dură care-i comprima cartilajele, dar limba i se agită zadarnic fără a reuşi să moduleze un singur sunet. „Sunt mută", o izbi gândul ca un glonţ de puşcă, angoasa făcând-o să se sufoce. Se ridică pe nisipul moale, zece metri mai sus, cu geanta pe care şi-o strivise în cădere vomându-şi resturile de fiole multicolore, flacoane sparte şi seringi pulverizate. Îşi duse mâna la beregată. Din vena ruptă curgea puţin sânge, acum părând a avea grefat pe carotidă un fel de ganglion dur şi sensibil. Dureros, foarte dureros.

Nu mai avu forţa să urce pentru a-şi aduna tocul de piele neagră şi se mulţumi să coboare împleticită panta nisipoasă, sucindu-şi gleznele la fiecare pas. „O să treacă", îşi spuse ea, pentru a se sili să se calmeze. Mica maşină aştepta jos, cu portiera deschisă. Nel se lăsă să cadă îndărătul volanului şi demară. Conducea cu mâini moi, în zig-zag, pe la marginea valurilor, ridicând mari jerbe de stropi care cădeau pe capotă cu răpăieli de grindină. Văzu că-şi pierduse sandalele, îi veni să râdă şi nu reuşi să emită decât un fel de zgomot gutural, neomenesc.

Ajunsă la galerie, traversă ca o somnambulă promenada mare şi se prăbuşi pe salteaua pneumatică, pradă unui tremur de

nestăpânit. Gâtul o durea atât de rău, încât se chinui îngrozitor până să înghită o pastilă soporifică. Nu voia să gândească. „Mai ales să nu gândesc, îşi repeta, să aştept ziua de mâine şi să văd. În orice caz, o să treacă, o să treacă..."
Se cufundă într-un somn agitat, populat de coşmaruri unde se vedea pe sine însăşi alergând pe creasta dunelor, urlând formula de creaţie a elefanţilor, în vreme ce o gloată duşmănoasă o urmărea agitând bastoane şi puşti.
- Scoală-te, pentru Dumnezeu! Îi gâfâi deodată un glas la ureche. Scoală-te! Pe cine insulţi aşa? O să te-audă din celălalt capăt al oraşului!
Mirosul transpiraţiei lui Gregori o învălui şi se ridică pe salteaua pneumatică, ferindu-se de atingerea mâinilor grase şi moi care o zgâlţâiau fără menajamente.
- Ţi-e mai bine? intrebă sculptorul, îndepărtându-se. Ai avut un coşmar, vorbeai în somn. Ţipai, mai curând, asta m-a trezit. Vrei să bei ceva?
Nel scutură negativ din cap, devenind în acelaşi timp conştientă că vorbise în somn.
- Nu mai sunt mută! jubilă ea. Nu mai sunt mută! Deranjată, Elsy gemu, agitându-se. Gregori se retrase, cu un semn vag al mâinii:
- Salut si somn uşor.
In timp ce traversa culoarul pentru a ajunge înapoi în atelier, îl auzi înjurând:
- Al dracului! Ce-i asta?
Presimţind catastrofa, Nel se ridică şi fugi pe urmele grasului. Rămase imediat nemişcată lângă el, în mijlocul parchetului scârţâitor, cu ochii fixaţi asupra spectacolului pe care-l oferea plaja în spatele geamurilor verzi ale verandei. Zece elefanţi de porţelan în mărime naturală stăteau împrăştiaţi pe nisip şi dune. Valurile scăldau clipocind stâlpii netezi şi lucioşi ai enormelor picioare, iar luna arunca reflexe de ceainic pe curbele monumentale ale spinărilor puternice.
- Tu i-ai făcut pe-ăştia, hai? Şopti Gregori. E superb. Superb!
Nel înclină din cap tăcută, neîndrăznind să mai pronunţe un cuvânt. Gregori o şi apucase de mână, trăgând-o spre mare. Era o grădină zoologică de vis. O turmă de pahiderme, apărută direct dintr-un basm. Nisipul ridicat de vânt susura pe coastele lor ca sunetul cristalin al zahărului pudră presărat într-o ceaşcă goală la ceaiul de la ora cinci. Gregori se plimba printre labele lor, indiferent la

valurile care-i udau poalele pantalonilor.
- Genial, soptea el, genial!
Anumite sculpturi se afundaseră în solul moale şi câţiva elefanţi aveau aerul de a înclina capetele ca pentru a se pregăti să atace oraşul. Turma se întindea între dune, etalând nuanţe de la bleu la roz viu.
Elsy ieşi în sfârşit din galerie, clătinându-se de somn, ameţită de sedativele pe care le lua tot mai des. Priveliştea o ţintui locului.
- Ce-i bordelul ăsta? Răsună în spatele lor glasul portarului. Era în tricou de corp şi izmene, cu o puşcă în bandulieră. S-ar fi zis că era un vânător rătăcit într-un safari de fantezie. Nel îl văzu luând la ochi animalul cel mai apropiat.
- Nu face prostii, bătrâne! Îl preveni Gregori. Nu sunt decât nişte statui. Statui, înţelegi?
Paznicul făcu un pas înapoi, iar Elsy auzi clar declicul siguranţei pe care o ridica.
- Eu nu înţeleg decât că porcăriile astea nu erau aici acum o jumătate de ceas! Nu-i firesc, trebuie să le luaţi de-aici! Mai întâi, că se găsesc pe teritoriul comunei şi n-aveţi nici un drept de expoziţie pe terenul din jurul galeriei!
Gregori vru să facă un pas, dar portarul ochise deja „fiara" din faţa lui. Cele două ţevi îşi scuipară flacăra roşie la interval de o jumătate de secundă, proiectilele piuiră, ricoşând pe conturul lustruit al trompei fără a ciobi măcar materia aparent atât de fragilă. Urmă un moment de suspensie, după care omul se retrase, bodogănind:
- Descurcaţi-vă să eliberaţi terenul înainte de ora legală, că de nu, chem sticleţii.
Elsy se înfiora, simţea deja că acest incident ridicol avea să aibă în curând consecinţe grave. Laba grea a lui Gregori i se aşeză pe umăr, amical.
- Haide, făcu el, împingând-o spre galerie, acum să dormim.
Se întoarseră ultima oară, ca pentru a-şi întipări în fundul memoriei imaginea turmei de culoarea norilor înţepenită într-o cursă imobilă, fragilă şi totodată de neconceput.
Elefanţii n-au dispărut decât în zori, iar Elsy şi-a astupat timpanele pentru a nu auzi revărsarea torentului de înjurături infecte care le dăduseră naştere. Dar, vântul suflând spre uscat, existau şanse ca tot oraşul să se fi trezit pentru a asculta atent discursul

scârbos ce cădea din cer în acea dimineaţă, precum cuvântul unui zeu înnebunit dintr-o dată, dojenindu-şi făpturile într-un limbaj obscen... În zilele următoare, Nel n-a mai îndrăznit să-şi descleşteze dinţii decât pentru a mânca.
„Iat-o condamnată la tăcere", îşi spuse Elsy.
Nellie nu mai putea nici măcar să dea telefon. Seara la culcare îşi punea căluş, înfundându-şi în gură o batistă făcută ghemotoc şi înnodându-şi peste faţă un fular de stofă groasă care o sufoca. Nu putea decât să aştepte. Să aştepte pur şi simplu ca soluţia injectată să-şi încheie efectul. Se comportase ca o idioată, dar exaltarea
de-a-şi fi atins ţelul îi ascunsese pericolele implicate.
„Şi dacă efectul injecţiei a devenit permanent?" întrebarea se înscria cu litere de foc în mintea lui Elsy, care trebuia să facă eforturi neîncetate pentru a nu ceda panicii ce-o inunda. Şi dacă de-acum înainte cel mai scurt cuvânt, cea mai mică silabă ieşită din gura lui Nel avea să dea naştere unei materializări, ca acei şerpi, perle sau diamante scuipate de vrăjitoarele din poveştile de odinioară? Nellie începu să nu mai iasă din casă. Gregori venea uneori la ele în vizită, aducându-le câte o ceaşcă de ceai sau cafea. Căpătă curând obiceiul de a le alimenta cu conserve, bere sau biscuiţi. Vorbea puţin, nu împărţea cu ele mesele, mulţumindu-se să înghită câteva tablete cu hrană de regim pe care le blestema cu năduf. Niciodată nu cerea nici cel mai mic amănunt despre lucrările lui Nel. Era un companion agreabil şi, în mai multe rânduri, Elsy îl surprinse arzând scrisorile anonime pe care le aducea portarul, pentru ca Nellie să nu fie tentată să ia cunoştinţă de conţinutul lor. Era un gest delicat, pe care Elsy îl aprecia la justa lui valoare. Cu cât trecea mai mult timp, cu atât teama lui Nel părea să crească. Nu mai îndrăznea să se arate; părăsirea galeriei, străbaterea oraşului o chinuiau indescriptibil.
„Am un presentiment, mâzgăli ea într-o seară pe un caiet, se va întâmpla ceva, ceva rău pentru noi trei..."
- Aiureli! Mormăi Gregori, iar Nel nu îndrăzni să insiste.
Dimineaţa, Elsy se scula foarte devreme, cu mult înaintea paznicului, ieşind să ia scrisorile anonime pe care poştaşul le lăsa sub o piatră plată, la intrarea galeriei. În fiecare zi erau tot mai numeroase şi unele, netimbrate, păreau să indice că autorii se deplasaseră personal pentru a le strecura sub piatra ce făcea

oficiul de cutie poştală. În afara cazului că slujbaşul, încălcând regulamentele, nu-şi asumase sarcina de a le aduce gratis, ceea ce în fond nu ţinea de domeniul imposibilului...
- Nu te amărî, îi spuse într-o seară Gregori, poţi fi sigură că jumătate din zdrenţele astea sunt confecţionate de portar însuşi, ne detestă.
Atmosfera devenea sufocantă. Când abandona atelierul pentru câte o scurtă promenadă printre dune, Elsy nu putea scăpa de impresia că era urmărită.
- Ne spionează cineva, sunt sigură, îi declară ea într-o seară lui Gregori.
Dar, din nou, omul cel gras ridică din umeri. A doua zi, nemairezistând, luă maşina şi făcu un tur prin oraş. In tot timpul escapadei, stinghereala nu încetă să-i crească şi, în pragul unei crize de nervi, porni înapoi spre galerie. Mâinile, din ce în ce mai umede, îi alunecau pe volan.
Deodată, în timp ce ocolea o movilă, în faţa capotei automobilului se materializa o formă metalică; nu avu timp decât să cotească la stânga, scufundând vehiculul în valuri până la osii. Obiectul pe care fusese gata să-l lovească în plin i se păru dintr-o dată familiar, era antena parabolică pe care o folosea Gregori la experienţele lui de stereotomie estetică. Remarcă de îndată că firele multicolore fuseseră smulse şi fluturau în vânt. Deschise portiera, sărind în valurile pline de varec. Maşinăria fusese ciopârţită cu târnăcopul sau securea, iar nisipul era presărat cu confeti albastre, roşii şi galbene, ale rezistenţelor şi condensatorilor risipiţi. Elsy simţi un fior neplăcut înjunghiind-o prin şale. Puţin mai departe, roaba zăcea pe-o latură, vomânduşi încărcătura de cărămizi din apă de mare roz... ROZ? Elsy sări într-acolo, pradă unei presimţiri rele. Surpriza aproape că-i smulse un ţipăt, dar gâtul nu reuşi decât să i se contracte într-un spasm mut şi dureros. Gregori era acolo, doborât pe nisip, peste roabă, tăiat într-un maldăr de cuburi roz şi păroase de aceeaşi mână criminală care răsturnase peste el antena parabolică atunci când probabil era ocupat cu altceva.
Luptând împotriva sentimentului de respingere care o năpădea, Elsy se aplecă, atingând cu vârful unghiilor paralelipipedele trandafirii unde sclipea o sudoare subţire, de spaimă. Da, acela era Gregori, redus la starea de zid dărâmat, de pietre din carne. In timp ce

scotocea prin mijlocul cărămizilor umane, mâna ei izola un fragment unde se deschideau doi ochi. Întoarse imediat capul, atât de plină de deznădejde şi mirare părea privirea aceea.
- Nu-l pot lăsa aici!
Ideea i se impuse cu tărie. Nu cunoştea o iotă din stereotomie şi, la urma urmei, era posibil ca fenomenul să fie reversibil. Alergă la maşină, scoase din portbagaj valiza mare de carton presat pe care o ţinea pentru transportul hainelor şi începu să-l îndese înăuntru pe Gregori claie peste grămadă, repetându-şi în sinea ei: ,,Nu trebuie să uit nici o bucată, aş face din el un infirm." Bagajul se revelă curând ca fiind prea mic şi fu nevoită să se resemneze la a arunca resturile omeneşti pe bancheta din spate. Când îşi reluă locul la volan, mâinile îi tremurau nestăpânite. Porni cu maşina de-a latul plajei, apăsând cu piciorul gol pe acceleraţie, spre galerie. Şi acolo suflase vântul catastrofei. În nenumărate locuri, domul de plexiglas stropit cu acid se găurise, lăsând să apară răni mari, moi şi căscate, prin care intrau păsările. Pescăruşii şi cormoranii zburau pe culoare, ciocnindu-se între ei, crăpând pânzele din ateliere, răsturnând sculpturile cu lovituri puternice ale aripilor, înspăimântate. Recunoscând maşina, portarul ieşi din gheretă, cu puşca în mână; purta o beretă trasă pe sprâncene, care-i dădea un aer extraordinar de îndârjit.
- Spurcăciune, gâfâi el, era timpul să se hotărască cineva să vă pună pe fugă! Suntem oameni cumsecade, noi, n-aveţi decât să vă luaţi de voi înşivă!
Se vedea bine că era beat mort, iar Elsy îl dădu la o parte, în promenadă, păsările piuiau, presărând mari vârtejuri de pene, şi trebui să-şi apere faţa cu antebraţul ridicat, fugind dintr-o suflare până la atelier. Nel zăcea pe spate, cu căluşul în gură. Fusese despuiată brutal, sfâşiindu-i-se hainele, cu pielea torturată, semănată cu vânătăi mari, lăsând clar să se vadă că fusese bătută de moarte. Totuşi, lipindu-şi urechea de sânul ei stâng, Elsy constată că inima încă îi mai bătea. Se reculese şi îndesă la nimereală hârtiile într-o poşetă, având grijă să nu uite gramatica strigătelor şi schiţele pentru partiturile primei opere de sculptură vocală scrisă vreodată. Nici nu se mai punea problema să rămână acolo, vandalii care o molestaseră pe Nel şi-l uciseseră pe Gregori puteau reveni în orice moment să-şi termine treaba. Ieşi, susţinând-o de bine de rău pe Nel, abandonând hainele, obiectele

de toaletă, cramponându-se doar de acel sac grosolan de iută care conţinea rezultatul a zece ani de cercetări. Îngreunată de povara umană, se clătină penibil până la maşină. Şi deodată, în momentul când deschidea portiera, îl văzu pe portar luându-le în cătare cu trăsăturile schimonosite de furie. Împuşcătura detună, enormă, iar Elsy se aruncă pe fotoliu, cu un reflex disperat, în timp ce primul proiectil spulbera un geam lateral. O răsturnă pe Nel pe bancheta rezervată pasagerului şi manevră ca prin vis volanul şi schimbătorul de viteze smulgând micul vehicul din nisipul plajei. În timp ce se înscria pe drum, un al doilea glonţ ricoşa pe aripa din faţă, smulgând vopseaua pe vreo zece centimetri. Acceleră. Abia când galeria dispăru complet din oglinda retrovizoare, Elsy începu să plângă.
Merse astfel până la miezul nopţii, ameţită, fără să ştie încotro se îndrepta. Nellie nu-şi recăpătase cunoştinţa, iar pulsul îi slăbea de la o oră la alta. Din când în când, haosul îi smulgea câte un geamăt, din fericire înăbuşit de căluşul care-i astupa gura. În jurul miezului nopţii, un ocol le făcu să ajungă sub firma unui motel de pe malul mării.
Elsy nu mai putea. O duse cât putea de uşurel pe artistă până pe bancheta din spate, o acoperi cu o cuvertură veche de picnic, pătată cu ketchup, şi conduse maşina spre ghereta de sticlă iluminată a biroului de recepţie. Era o lovitură de poker, întâmplător recepţionerul de noapte era beat criţă şi îi trebui aproape un sfert de oră până găsi cheia. Elsy se aşeză nesting-herită la volan şi merse până la clădirea mică din elemente prefabricate. Transportarea lui Nellie înăuntru nu fu o muncă uşoară, la cea mai mică mişcare bruscă rănita începea să geamă şi să se zbată. Elsy ştia că în mod normal ar fi trebuit să cheme un medic, dar cele întâmplate o înspăimântau peste măsură. Se imagina deja urmărită de tot oraşul, linşată fără nici cel mai sumar proces, lapidată sau aruncată de vie într-un cazan cu smoală fierbinte...
Se aşeză pe canapea, lângă femeia leşinată.
Era o cameră strâmtă, înaltă, cu unghiuri dezarmonioase. Un dulap negru şi banal ocupa tot spaţiul. Elsy se ridică şi începu să îndese înăuntru cărămizile umane scoase din valiză şi sac. Proceda aliniindu-le regulat, cu impresia curioasă de-a clădi un zid în interiorul unei mobile. In momentul închiderii uşii, luă din

construcţie cărămida unde se deschidea gura lui Gregori, o puse pe noptieră, apoi încuie dulapul cu broască ruginită. Merse la fereastră. Oraşul părea calm, marea nu mai era decât o gaură neagră între dune. Se lăsă din nou să cadă pe patul tare şi scârţâitor, cu ochii aţintiţi asupra buzelor lui Gregori depuse pe noptieră lângă scrumieră, ca şi cum ar fi aşteptat vreun oracol miraculos. Nu putea face nimic. Se hotărî să doarmă, puse pe uşă anunţul „Nu deranjaţi", înghiţi două comprimate de fenobarbital găsite pe măsuţa din baie şi se aruncă pe burtă în mijlocul cearşafurilor albite prost.

Căzu foarte repede pradă somnului.

Se trezi peste o oră, smulsă din uitare de către un coşmar fără sens în care mandibula lui Gregori, zăcând în continuare între scrumieră şi veioză, îi striga avertismente şi preveniri. Nu-i trebuiră decât zece secunde pentru a-şi da seama că Nel, în delirul febrei, îşi smulsese căluşul şi urla din răsputeri. Sări jos, încercând să acopere cu mâna faţa rănitei, dar Nel o împinse cu o violenţă incredibilă, trântind-o în uşa de la intrare, a cărei broască ieftină cedă sub impact. Elsy se rostogoli pe treptele peronului. Nellie scoase un nou ţipăt vibrant şi răguşit, care nu avea nimic omenesc în el. Era urletul unei maşini lovite de moarte, lătratul terifiant al unui automobil în momentul accidentului. Elsy căzu pe jos în secunda când un enorm cub albăstriu se prăvăli ca o nicovală pe biroul recepţiei, pulverizând geamurile într-un gheizer de fulgere tăioase. Nel se răsturnă pe spate, cu gemete de durere făcându-i buzele să tremure. Alte blocuri ricoşară pe cel dintâi, rostogolindu-se prin parcare şi până în valuri, făcând ţăndări maşinile parcate. Fiecare dintre ele avea cam zece metri lăţime, păreau nişte case ivite din neant, pietre de pavaj aruncate de un colos invizibil. Nel se prăbuşise de-a latul patului, durerea din gât înteţindu-i-se, explodând în figuri din ce în ce mai mari. Era o ploaie de meteoriţi tăiaţi în chip curios în unghiuri drepte. Elsy îi vedea îngrămădindu-se pe acoperişurile căsuţelor, zdrobind firmele luminoase care alcătuiau din litere luminate intermitent numele motelului, apăsând lemnăria, care deja se sfărâma în mijlocul unui nor de ciment spulberat. În unele locuri, materializările vocale se aglomeraseră unele peste altele, schiţând sugestia unui zid din pietre titanice. „Trebuie să se oprească din urlat! Îşi spuse disperată Elsy, altfel o să îngroape

tot oraşul!" Şi-şi imagină localitatea dispărând sub o avalanşă venită de nicăieri, transformându-se într-unul din acele morminte grosiere alcătuite din îngrămădiri de bolovani. Se târî în genunchi, cu ochii înceţoşaţi de lacrimi, muşcându-şi buzele, în timp ce ţipetele cădeau din nori, ricoşând pe dune, strivind pescăruşii în plin zbor, volatilizând acoperişurile, deschizând breşe în casele din jur. Reuşi să-şi regăsească suficient controlul nervilor, strangulând tremurul care o scutura. Imediat lângă ea, o maşină abandonată de proprietarul îngrozit aştepta duduind, cu portiera deschisă. Elsy alergă în patru labe, escaladă scaunul şi se strecură la volan. În timp ce băga în viteză, ceva ieşi din noapte, în faţa maşinii. Era un soi de val de materie lividă, care tocmai se formase la nivelul trotuarului, înglobând în scurgerea sa o bornă de incendiu, o pubelă şi un câine care trecea pe-acolo. Sări din maşină. S-ar fi zis că era o stranie lavă albă şi rece, o materie tasată, tare şi moale în acelaşi timp. Câinele, din care rămăseseră în exterior doar capul şi labele dinainte scotea lătrături înfricoşate. Vru să-i sară în ajutor, dar animalul părea imobilizat într-o temniţă de porţelan. Alte concretizări de acelaşi gen se formau deja pe şosea, absorbind-o pe o femeie în capot cu copiii ei. Elsy se aruncă asupra maşinii şi demară în trombă, în zig-zag, pentru a evita blocurile ireale ce păreau să se nască din noapte, schiţând forme fantastice. Conducea, cu mâinile crispate pe plasticul unsuros, privind în retrovizor cum se ridicau aisbergurile de porţelan care acum înghiţeau sau zdrobeau primele case ale periferiilor. S-ar fi zis că o banchiză răsărită din neant s-ar fi hotărât deodată să acopere oraşul cu crusta ei lisă şi lucitoare. Avea impresia unei simfonii de forme abstracte încălecându-se unele pe altele în ritmul unui dirijor nevăzut, impresia unui soi de sculptură unde se acuplau într-o înmugurire delirantă toate formele cunoscute ale geometriei, cuburi, conuri, cilindri, dând totodată naştere unei generaţii de poliedre monstruoase, oraş mitic ale cărui ziduri păreau să se înalţe cu o viteză vertiginoasă. Maşina lovi bordura trotuarului, iar Elsy văzu foarte clar un nor de materie solidă mare cât un vaporaş începând să urce strada ca şi cum ar fi navigat pe un fluviu, strivind la babord şi tribord imobilele pe care bordurile sale aveau ghinionul să le atingă. Era o scenă de vis, terifiantă şi frumoasă în lumina albăstrie a lunii, un cataclism ieşit drept dintr-o poveste, un spectacol fără precedent

al materiei dinamice, o operă solidă, o proliferare care devenea muzică. Fu gata să oprească maşina pentru simpla plăcere de a urinări evoluţia formelor misterioase. ,,E creaţiunea în acţiune!
Îşi spuse ea deodată, banchiza care cântă!" Făcu un efort ca să-şi vină în fire, apăsă acceleratorul şi se angaja pe drum.
Conduse până dimineaţă, până când motorul rămas fără benzină începu să tuşească dezagreabil. Opri în mijlocul dunelor şi făcu inventarul portbagajului. Nu descoperi decât un impermeabil bărbătesc mare, pe care-l îmbrăcă pentru a-şi ascunde hainele mototolite, mânjite de sângele lui Nel. În compartimentul de bord găsi câteva bancnote boţite şi un carnet de bonuri pentru restaurant. Vârî totul în buzunar şi porni din nou, pe jos de astă dată. Voia să ajungă cât mai departe de galerie. Spre orele unsprezece, cumpără un ziar local, se instala într-un snack, cu o cafea neagră dublă, intenţionând să caute printre ştiri.
Nu avu mult de căutat. Prima pagină anunţa: „Orgie ucigaşă într-un grup de marginali". Pe câteva coloane, portarul galeriei explica felul cum trei vagabonzi (un bărbat şi două femei) sfârşiseră prin a se omorî între ei în timpul unui drog-party. Cea mai vârstnică, remarca în continuare autorul articolului, binecunoscută localnicilor din regiune prin extravaganţele sale, fusese deja semnalată pentru violenţa ei verbală şi injuriile cu care-i potopea pe toţi cei ce dădeau semne că s-ar apropia. De câtva timp, relaţiile din interiorul grupului păreau să se deterioreze, după cum dovedeau ecourile neîncetatelor dispute pe care le putuseră percepe oamenii de la malul mării. Trupul bărbatului, ciopârţit fusese descoperit în aceeaşi dimineaţă într-un motel, în compania celei mai vârstnice dintre femei, moartă şi ea, ca urmare a unor multiple lovituri şi fracturi. La originea dublului asasinat se afla, probabil, tânăra lor tovarăşă fugară. Urma un comentariu „ştiinţific" asupra căderii de meteoriţi cubici care avariaseră un motel în cursul nopţii precedente, soldându-se cu moartea a douăzeci şi şapte de persoane.
Elsy simţi frica răscolindu-i stomacul şi fugi la lavabou pentru a-şi voma dubla cafea neagră şi a se închide în toaletă să-şi plângă tot amarul. Din fericire, nici unul dintre lucrurile abandonate în galerie nu conţinea hârtii susceptibile de-a o identifica în ochii anchetatorilor. Ideea lui MacFloyd se revelase rentabilă, nu mai avea decât să se piardă în peisaj, nimeni n-avea să-i mai regăsească

vreodată urma.
Banii descoperiţi în maşină, pe lângă cei pe care-i avea în buzunare, i-au permis să ia trenul până la frontiera statului; de-acolo, a reuşit să fie luată cu autostopul de către un şofer nu prea întreprinzător, apoi de caravana unui predicator itinerant care a acceptat să-i dea de mâncare cu condiţia să joace rolul de păcătoasă pocăită în timpul predicilor lui publice.
În sfârşit, după săptămâni de vagabondaj forţat, a apărut silueta oraşului, masivă, prin voalul ei de poluare. Elsy avea senzaţia de a pune piciorul pe pământul făgăduinţei.
De îndată ce a ajuns pe bulevardul periferic, primul ei gest a fost de a introduce o fisă în fanta unui telefon public, formând numărul lui MacFloyd ... Patronul n-a spus nimic, conform obiceiului său, şi, timp de un minut îndelungat, în urechea lui nu răsună decât un horcăit astmatic punctat de şuierături stăpânite.
- Eu sunt, reuşi ea în sfârşit să articuleze, Willoc. M-am întors...
- O.K., răspunse MacFloyd fără comentarii, du-te la ,,Beverlly", va fi un apartament rezervat pe numele dumitale, te contactez mai târziu.
Închisese deja. În nici un moment, glasul său nu trădase nici cea mai mică surpriză. Parcă nu s-ar fi îndoit niciodată de întoarcerea lui Elsy. Era înciudată. Fără un ban în buzunar, fu nevoită să meargă pe jos până la hotelul „Beverlly". Acolo, portarul refuză s-o lase să intre în hol. Era, într-adevăr, mai murdară decât o autostopistă după opt ore de aşteptare pe un rambleu de cale ferată. Purta o cămaşă bărbătească ruptă la coate şi un şort de jogging murdar de pământ; cât despre încălţări, în trecere prin foburgurile oraşului, preferase să-şi arunce într-un canal bascheţii găuriţi, rămânând desculţă. Trebui să parlamenteze aproape douăzeci de minute pentru ca omul să accepte în sfârşit să verifice la recepţie. Prevăzător ca întotdeauna, MacFloyd trimisese o fotografie cu ajutorul căreia să poată fi identificată. Intră deci în posesia apartamentului fără a mai întârzia. Petrecu exact o oră şi treizeci şi cinci de minute în cada de la baie, frecându-şi pielea să i se şteargă până şi aluniţele şi neîncetând să se spele pe dinţi până când periuţa rămase fără jumătate din peri. MacFloyd pusese să fie umplute dulapurile şi se putu complăcea în bucuria senzuală de a-şi simţi coapsele umflând mătasea ciorapilor, în beatitudinea de a-şi înnoda pe şold cordonaşul unui slip de voal

fin şi uşor ca o petală de floare exotică. Se machie, încărcându-şi pleoapele cu paiete argintii, pictându-şi buzele cu un penel stacojiu. Ii fu nespus de greu să aleagă o rochie. O voia grea, carapace de lux, armură vestimentară pentru a rupe definitiv cu acele săptămâni petrecute pe jumătate goală în murdăria rulotelor.
Spre orele şapte, MacFloyd îl trimise după ea pe şoferul lui. Aştepta la restaurantul hotelului, cu spatele spre enormul acvariu plin cu peşti tropicali, siluetă îndesată, fără prestanţă, în pofida smochingului scump pe care încercaseră cu disperare să-l ajusteze staturii lui cocârjate. Nu rosti decât un singur cuvânt:
-Ei?
Elsy îşi simţi inima sărind peste o bătaie. O secundă fu pe punctul s-o ia la fugă, apoi capitulă. Ştia că avea să fie întotdeauna stăpânul ei, idee în care poate chiar găsea o plăcere secretă şi nesănătoasă. Scoase din poşetă pacheţelul pe care-l confecţionase neîndemânatic un minut mai devreme, pe supra-faţa lăcuită a noptierei chinezeşti, şi îl împinse în direcţia degetelor pergamentoase care pianotau pe faţa de masă.
- Nel a murit, murmură ea.
- Ştiu, aruncă MacFloyd cu un glas care nu-i trăda cu nimic sentimentele.
- E tot ce-a mai rămas de la ea, adăugă Elsy.
De ce o spusese pe un ton care suna a avertisment sau ameninţare? Îşi muşcă buzele. MacFloyd deznodase sfoara. În centrul cutiei de carton strălucea pandantivul lui Elsy, o bijuterie de mărimea unui ceas de buzunar decorat cu un soare arzător.
- Conţine totul? Întrebă MacFloyd , cântărind obiectul în palmă.
Elsy înclină din cap:
- Am microfilmat gramatica vocală în noaptea când ne refugiaserăm la motel, am eşantioane din toate soluţiile prelevate din seringile murdare ale lui Nellie Armstrong. Am distrus toate originalele de îndată ce am înţeles că era pierdută, am... Totul e acolo. Totul...
Pe ultimul cuvânt, vocea i se sparse. De ce-i împurpura obrajii acel sentiment de ruşine? Rochia de lame părea deodată prea grea, fiecare bijuterie o ardea. MacFloyd o bătu pe mână...
- Nu e moartă cu adevărat, Elsy, murmură el cu glasul său şuierător, graţie dumitale, opera ei este salvată. Peste câtva timp,

primele opere de sculptură vocală vor stupefia lumea, publicul cel mai blazat îşi va smulge câte o strapontină plătită în aur! Şi va fi puţin şi opera dumitale, şi a dumitale, Willoc, gândeşte-te la revoluţia estetică reprezentată de cei câţiva centimetri de peliculă, de cele câteva picături de ser conţinute în acest pandantiv. Istoria artei îşi va aminti de numele dumitale...
- Nu avea familie?
- Nu, pe nimeni. Mama ei a murit acum cinci ani, tumoră pe creier. Fără NOI, nu şi-ar fi putut duce niciodată opera la bun sfârşit. Bagă-ţi bine asta în cap, Elsy. N-ai spionat-o, ai asigurat protecţia operei sale. I s-ar reproşa astăzi cuiva că ar fi microfilmat in extremis manuscrisele distruse în incendiul marii biblioteci din Alexandria? Nu, nu-i asa? Si-atunci?
Vorbise prea mult, glasul i se împiedica de silabe. Făcu un gest iritat:
- Fără complexe de culpabilitate, Willoc! Te rog. Suntem gardienii unui patrimoniu, sarcina noastră e nobilă şi frumoasă. Trezeşte-te, pentru Dumnezeu! Iniţial, nu vei rămâne prea mult timp aici, un mic voiaj în Europa îţi va face cel mai mare bine, ar fi timpul să întreprindem un turneu de inspecţie prin agenţiile noastre de pe bătrânul continent, nu-i aşa?
Era o promovare, o ştia. Pe aceste din urmă cuvinte, MacFloyd ieşi, după ce-i atinse umărul. Elsy se pomeni singură în faţa farfuriei şi a şirului de pahare de cristal unde lumânările aprindeau reflexe stranii. Curios, nu-i mai era foame.
Plecă peste cinci zile, înzestrată cu o garderobă oferită cu generozitate din partea casei. În momentul urcării în avion, o stewardesă îi înmâna un cablofon care spunea:
„Vei sta alături de mine la Operă în ziua Z, în loja de onoare, nu te teme de nimic. Succes. MacFloyd ."
Se terminase. Încă o pagină se întorsese.
A descoperit Europa, cenuşiul ei, ploile ei, coctailurile, contractele, intrigile de agenţie. Când şi-a luat primul amant francez, în noaptea de Anul Nou, a avut cu adevărat senzaţia că viaţa mergea înainte.
Se instala confortabil în noua sa existenţă când, într-o frumoasă dimineaţă de iulie, un mic articol de ziar îi smulse o crispare nervoasă. Era un reportaj în chenar la rubrica ştiinţifică, anunţând descoperirea unui procedeu care avea să revoluţioneze industria

construcţiilor în următorii ani. O solidificare a gazelor rare din atmosferă, cu ajutorul unei tehnici sonore deosebit de elaborată şi ţinută până în prezent secretă...
Pe Elsy o cuprinse ameţeala, încercă disperată să-şi alunge valul de îndoială care-i năpădea minţile şi totuşi dovada ardea acolo, cu litere negre, pe hârtia proastă a cotidianului. O ştia. Nu mai putea să joace mult timp comedia, să-şi impună o amnezie, o spălare a creierului... De fapt, ştiuse întotdeauna că avea să sosească şi această zi. Chiar în clipa când îşi încheiase centura de siguranţă în avionul care o ducea spre uitare, adevărul fusese înscris cu litere de foc în conştiinţa ei. Nu fusese decât un pion. Un simplu pion...
MacFloyd vânduse secretul sculpturii vocale trustului de antreprenori industriali, iar de astă dată Nellie Armstrong era moartă cu adevărat.
Patru ore mai târziu, Elsy Willoc expedia o scrisoare de demisie redactată în trei exemplare, conform statutului agenţiei MacFloyd - Tranzacţii artistice de tot felul, părăsind Franţa şi abandonându-şi toate obiectele personale.

Rene împinse cearşafurile umede de sudoare cu o întindere a picioarelor. Climatizorul rămăsese în pană, ca în fiecare noapte, iar acum în interiorul bungalow-ului domnea o atmosferă de baie turcească, umedă şi apăsătoare. Rămase nemişcat un lung răstimp, cu braţele şi picioarele aruncate spre cele patru colţuri ale patului, legănat de secvenţele care încă îi mai defilau pe sub pleoape, ultimele păreri ale somnului pe care fluieratul cafetierei electrice avea să le mături în curând. Se ridică, întorcând capul pentru a nu-şi vedea trupul gol, cu şoldurile buhăite, în oglinda prăfuită care decora peretele din fund, şi se repezi la fereastră, deschizând-o larg.
Soarele îşi aprindea primele raze peste bariera înaltă a H.L.M.-urilor smântânoase, albăstrii, care blocau orizontul din sudul oraşului. Zece mii de locuinţe apărute din neant, în răstimpul a trei nopţi. Roadele unei tehnologii ciudate căreia Rene nu era foarte sigur că-i înţelegea toate misterele. Oraş-dormitor născut din cântecul psalmodiat al unui cor de arhitecţi-baritoni care nu operau decât noaptea, făcând să se înalţe în mijlocul tenebrelor acele clădiri cu pereţi netezi, strălucitoare ca porţelanul şi totuşi uluitor de rezistente. La început, mulţi se temuseră de ceea ce

părea a fi doar o arhitectură-fantomă, moale şi fără consistenţă. „Nu e decât aer şi vânt, se spunea pe terasele cafenelelor, fii sigur că n-am să locuiesc niciodată într-o casă fabricată din fumul norilor!" Apoi, când bolovanii primelor manifestaţii ricoşaseră din faţade fără a reuşi să spargă sau măcar să zgârie materia suspectă, părerile se schimbaseră uşurel. Astăzi, chiriile extraordinar de mici atrăgeau populaţia din uzinele de pe coastă, pescării sau şantiere navale şi fiecare nouă tranşă de locuinţe era închiriată încă înainte de-a fi fost „clădită". Totuşi, Rene îşi amintea că citise într-un ziar de opoziţie relatarea unei catastrofe în cursul căreia un turn cu treizeci de etaje se volatilizase brusc în plină zi, ca sub efectul unei lovituri de baghetă magică, abandonându-şi locatarii în gol, cu mobile, televizoare, lăsându-i să se zdrobească pe asfalt într-un maldăr oribil de trupuri strivite.Materia, instabilă, pare încă prost stăpânită de către constructori", conchidea semnatarul articolului. „Ii revine comisiei de anchetă să determine responsabilităţile în această împrejurare tragică, dar deja nu putem decât să acuzăm graba şi inconştienţa arhitecţilor."
Comisia, bineînţeles, nu-şi pronunţase niciodată verdictul. Poate nici măcar nu fusese constituită! Dacă de fapt totul fusese rezultatul unei campanii de denigrare susţinută de sindicate? Rene nu prea ştia ce să creadă. Era adevărat că aceste imobile noi păreau curate şi luminoase. Şi apoi, soliditatea lor nu putea fi pusă la îndoială. Rene care-l cunoştea bine pe cumnatul portarului îşi putuse da seama de nenumărate ori, lovind pereţii cu pumnul. Erau duri, duri cu adevărat! Şi nu sunau a gol!
La urma urmei, de ce să te temi mereu de noutăţi? Poate că, într-o bună zi, avea să se hotărască în sfârşit să părăsească vilişoara puturoasă şi umedă pentru a închiria, dacă nu chiar a cumpăra (din moment ce se vindea pe credit), unul dintre acele apartamente cu pereţii atât de netezi, atât de albaştri.
De ce nu, de vreme ce preţurile erau atât de mici?...
Atât de mici...